

АМІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАНИ
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка

Альбіна ЗІНЧЕНКО, Тетяна ВАСЕНОК

**НАСКРІЗНА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНО-ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ
«Професійна освіта (Технологія виробів
легкої промисловості)»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

Глухів 2023 р.

Друкується згідно з рішенням вченої ради Глухівського національного педагогічного університету імені О. Довженка (протокол № 4 від 06.12.2023 року).

Укладачі програми:

Зінченко А.В. - кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри професійної освіти та комп'ютерних технологій;

Васенок Т.М. кандидат педагогічних наук, доцент кафедри професійної освіти та комп'ютерних технологій.

Рецензенти:

Бурчак С.О. - доктор пед. наук професор Глухівського національного педагогічного університету імені О. Довженка.

Бикова Т.Б. – доктор філософії, викладач фахових дисциплін ВСП «Професійно-педагогічний фаховий коледж Глухівського НПУ імені О. Довженка.

До наскрізної програми навчально-практичної підготовки здобувачів вищої освіти за освітньою програмою «Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)» першого (бакалаврського) рівня включено три програми педагогічних практик та програма Технологічної практики.

Для здобувачів вищої професійної освіти спеціальності 015 Професійна освіта, спеціалізації 015.36 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості).

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
1. ЗМІСТ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ БЕЗВІДРИВНОЇ НАВЧАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ.	13
1.1. Загальні положення.	13
1.2. Компетентності та програмні результати навчання.	13
1.3. Зміст та завдання практики.....	14
1.4. Методичні вказівки до проведення практики.	16
1.5. Звітність про практику.	19
2. ЗМІСТ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ.	22
2.1. Загальні положення.	22
2.2. Мета та завдання практики.	23
2.3. Компетентності та програмні результати навчання.	24
2.4. Зміст технологічної практики.....	25
2.5. Звітність про практику.	26
2.6. Індивідуальне завдання.	26
2.7. Форми і методи контролю.	26
2.8. Оцінювання результатів практики.	27
3. ЗМІСТ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ЗАЛІКОВОЇ ПРАКТИКИ НА РОБОЧОМУ МІСЦІ МАЙСТРА ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ.	29
3.1. Загальні положення.....	29
3.2. Мета та завдання практики.	30
3.3. Компетентності та програмні результати навчання.	31
3.4. Структура практичної підготовки.	33
3.5. Організація і керівництво практикою.	34
3.6. Методичне забезпечення практики.	38
3.7. Звітність про практику.....	40
3.8. Охорона праці, виробнича естетика.	41
3.9. Форми та методи контролю.....	44
3.10. Індивідуальне завдання.....	45

3.11. Оцінювання результатів практики.	45
4. ЗМІСТ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ЗАЛІКОВОЇ ПРАКТИКИ НА РОБОЧОМУ МІСЦІ ПЕДАГОГА ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ. .	47
4.1. Загальні положення	47
4.2. Мета та завдання практики.	48
4.3. Компетентності та програмні результати навчання:	49
4.4. Зміст педагогічної практики.	50
4.5. Обов'язки студентів-практикантів.....	52
4.6. Методичне забезпечення практики.	53
4.7. Методичні рекомендації до оформлення документації практики	55
4.8. Звітність про практику	61
4.9. Форми та методи контролю	62
4.10. Індивідуальне завдання	63
4.11. Оцінювання результатів практики.	63
ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ СЛОВНИК.....	65
ЛІТЕРАТУРА	72
ДОДАТКИ	75

ВСТУП

Навчальні практики здобувачів освіти спеціальності 015 Професійна освіта, спеціалізації 015.36 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості) є невід'ємною частиною безперервного процесу підготовки майбутнього педагога професійного навчання, у закладі вищої освіти і проводяться на оснащених відповідним чином базах практики, а саме у закладах професійної (професійно-технічної) освіти і фахової передвищої освіти.

Нормативні вимоги щодо місця навчальних практик в освітньому процесі та їх організаційно-методичного забезпечення визначають: Конституція України, Закон України «Про освіту», Закон України «Про вищу освіту» від 28.12.2014 р., положення «Про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України» № 93 від 8.04.1993 р., наказ міністра освіти України № 351 «Про внесення змін до Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України» від 20.12.1994 р., Статут Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка, «Положення про організацію, проведення практичної підготовки здобувачів освіти в Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка» та інші.

Навчальні практики є одним із освітніх компонентів освітньо-професійної програми спеціальності 015 Професійна освіта, спеціалізації 015.36 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та сприяє формуванню в здобувачів освіти фахових компетентностей – здатності розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі професійної освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах професійної (професійно-технічної) освіти.

Метою навчальних практик за освітньо-професійною програмою

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти є підготовка компетентного конкурентоздатного фахівця – педагога професійного навчання, здатного розв’язувати складні спеціалізовані задачі з організації освітнього процесу в закладах професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти, зумовлені закономірностями й особливостями сучасної теорії та методики професійної освіти.

Завданням навчальних практик студентів спеціальності 015 Професійна освіта, спеціалізації 015.36 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості) є ознайомлення здобувачів зі специфікою майбутнього фаху, набуття первинних професійних умінь і навичок, формування фахових компетентностей.

Фахові компетентності (ФК) і загальні компетентності (ЗК), а також проєктовані результати навчання (ПРН), як результат успішного проходження навчальних практик.

Загальні компетентності (ЗК).

ЗК 03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 06. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 08. Здатність працювати в команді.

ЗК 10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Фахові компетентності (ФК).

ФК 12. Здатність застосовувати освітні теорії та методології у педагогічній діяльності.

ФК 14. Здатність керувати Навчальними/розвивальними проєктами.

ФК 15. Здатність спрямовувати здобувачів освіти на прогрес і досягнення.

ФК 16. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення та інтегрувати їх в освітнє середовище.

ФК 17. Здатність реалізовувати навчальні стратегії, засновані на конкретних критеріях для оцінювання навчальних досягнень.

ФК 18. Здатність аналізувати ефективність проектних рішень, пов'язаних з підбором, експлуатацією, удосконаленням, модернізацією технологічного обладнання та устаткування галузі/сфери відповідно до спеціалізації.

ФК 20. Здатність здійснювати професійну діяльність з дотриманням вимог законодавства, стандартів освіти та внутрішніх нормативних документів закладу освіти.

ФК21. Здатність упроваджувати ефективні методи організації праці відповідно до вимог екологічної безпеки, безпеки життєдіяльності та охорони і гігієни праці.

ФК 23. Здатність виконувати розрахунки технологічних процесів в галузі.

ФК 26. Здатність забезпечити якість освіти і управління діяльністю

Проектовані результати навчання (ПРН):

ПРН 05. Володіти культурою мовлення, обирати оптимальну комунікаційну стратегію у спілкуванні з групами та окремими особами.

ПРН 08. Самостійно планувати й організовувати власну професійну діяльність і діяльність здобувачів освіти і підлеглих.

ПРН 09. Відшукувати, обробляти, аналізувати та оцінювати інформацію, що стосується професійної діяльності, користуватися спеціалізованим програмним забезпеченням та сучасними засобами зберігання та обробки інформації.

ПРН 10. Знати основи психології, педагогіки, а також фундаментальних і прикладних наук (відповідно до спеціалізації) на рівні, необхідному для

досягнення інших результатів навчання, передбачених цим стандартом та освітньою програмою.

ПРН 11. Володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.

ПРН12. Уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.

ПРН 14. Володіти навичками стимулювання пізнавального інтересу, мотивації до навчання, професійного самовизначення та саморозвитку здобувачів освіти.

ПРН 16. Знати основи і розуміти принципи функціонування технологічного обладнання та устаткування галузі (відповідно до спеціалізації).

ПРН 17. Виконувати розрахунки, що відносяться до сфери професійної діяльності.

ПРН 18. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі, пов'язані з вибором матеріалів, виконанням необхідних розрахунків, конструюванням, проектуванням технічних об'єктів у предметній галузі (відповідно до спеціалізації).

ПРН 19. Уміти обирати і застосовувати необхідне устаткування, інструменти та методи для вирішення типових складних завдань у галузі (відповідно до спеціалізації).

Система безперервної практичної підготовки здобувачів освіти спеціальності 015 Професійна освіта, спеціалізації 015.36 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості) за освітньо-професійною програмою першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання містить такі види навчальних практик (таблиця 1.1).

Таблиця 1.1

**Види практик здобувачів освіти
спеціальності 015 Професійна освіта, спеціалізації 015.36
Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості) за
освітньо-професійною програмою
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

№	Види практик	Курс, семестр		Кількість тижнів		Відповідальні кафедри
		4 р.н.	3 р.н.	4 р.н. денна /заоч на	3 р.н. денна /заоч на	
1	Навчально-педагогічна (без відривна)	2 курс, 4 семестр	-	3/-	-	професійної освіти та комп'ютерних технологій
2	Технологічна практика	3 курс, 6 семестр	-	4/-	-	професійної освіти та комп'ютерних технологій
3	Навчально-залікова (на робочому місці майстра виробничого навчання)	4 курс, 7 семестр	-	5/-	-	професійної освіти та комп'ютерних технологій, психології
4	Навчально-залікова (на робочому місці педагога професійного навчання)	4 курс, 8 семестр	3 курс, 6 семестр	5/-	5/-	професійної освіти та комп'ютерних технологій, психології

Здобувачі освіти під час проходження практики **зобов'язані**:

- одержати від керівників практики консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою

практики;

- вивчити і суворо дотримуватись правил охорони і безпеки життя;
- нести відповідальність за виконувану роботу;
- вести щоденник, у якому фіксувати зміст, результати спостережень і аналізу освітньої діяльності;
- свою діяльність організовувати відповідно до вимог статуту закладу, установи, організації (бази практики);
- дотримуватися правил внутрішнього розпорядку закладу;
- виконувати розпорядження адміністрації бази практики і керівників практики від закладу вищої освіти.

У випадку, коли студент не дотримується вимог, що висуваються до практикантів, він може бути позбавлений права на проходження практики.

Студенти-практиканти **мають право:**

- під час проходження практики на методичне та організаційне забезпечення практики від університету та бази практики;
- з усіх питань, що виникають у процесі проходження практики, звертатися до керівників практики від Університету, адміністрації закладу (бази практики);
- вносити пропозиції щодо вдосконалення освітнього процесу, організації практики, брати участь у роботі нарад;
- користуватися бібліотекою і літературою, ознайомлюватися з установчими документами, фінансовою та статистичною звітністю закладу тощо, якщо ці документи не містять комерційної таємниці установи.

Повідомлення про прибуття на практику надсилається у ЗВО не пізніше, як через три дні після прибуття студента на базу практики. Студент-практикант не має права самовільно змінювати місце і час проведення педагогічної практики. Про захворювання і пов'язане з цим припинення проходження практики студент повинен негайно повідомити адміністрацію закладу, де він проходить педпрактику, групового і факультетського

керівників.

Тривалість робочого часу студентів під час проходження практики регламентується Кодексом законів про працю України і становить для студентів віком від 16-ти років 30 годин на тиждень.

Можуть бути звільнені від проходження педагогічних практик такі здобувачі освіти:

- студенти денної форми навчання, які навчаються за дуальною освітою і мають педагогічний стаж не менше 3 років;
- студенти заочної форми навчання, які працюють за фахом.

Підставою для звільнення від проходження практики є заява студента, ксерокопія трудової книжки, завірена начальником відділу кадрів, позитивна характеристика з місця роботи.

Після закінчення практики студент-практикант повинен у триденний термін подати на відповідні кафедри звітну документацію, передбачену програмою практики. Підсумки навчальних практик підбиваються на підсумковій науково-методичній конференції на факультеті, яка проводиться з метою аналізу і узагальнення результатів практики.

Студенту, який не виконав програму практики без поважних причин, може бути надане право на проходження практики повторно. Студент, який повторно отримає негативну оцінку за практику та три оцінки «задовільно» з трьох видів практики, відраховується з Університету.

Підсумкова оцінка з навчальних практик визначається на підставі середньозваженого бала, де до уваги береться ваговий коефіцієнт та показник середньоарифметичної оцінки всіх основних видів робіт, які виконує студент на практиці. Оцінювання практики здобувачів вищої освіти відбувається за національною шкалою, ECTS та бальною шкалою навчального закладу (таблиця 1.2).

Таблиця 1.2

Підсумкова оцінка з навчальних практик

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за ECTS	Бальна шкала навчального закладу
«відмінно»	A	90 – 100
«добре»	B	82 – 89
	C	75 – 81
«задовільно»	D	66 – 74
	E	60 – 65
«незадовільно»	FX	50 – 59 (<i>із можливістю перескладання</i>)
	F	≤ 49 (<i>з обов'язковим повторним курсом</i>)

1. ЗМІСТ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ БЕЗВІДРИВНОЇ НАВЧАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ.

Спеціальність: 015 Професійна освіта, спеціалізація: 015.36 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)

ОС «Бакалавр» (3 роки і 10 місяців термін навчання) – 2 курс, 4 семестр

	Денна форма	Заочна форма
Кількість кредитів	3	-
Кількість годин	90	-
Кількість тижнів	3	-

1.1. Загальні положення.

Безвідривна (навчально-педагогічна) практика проводиться на 2 курсі у 4 семестрі. Виконанню завдань практики приділяється один день на тиждень протягом семестру.

Метою практики є поглиблення теоретичних знань учнів, отриманих у результаті вивчення курсів педагогіки, психології, професійної педагогіки; глибоке осмислення діяльності викладача/майстра закладу професійної (професійно-технічної) освіти; детальне ознайомлення з методичними особливостями організації освітнього процесу; формування комунікативних умінь студентів (взаємодія з учнями і викладачами); виявлення у здобувачів освіти організаторських здібностей.

Безвідривна (навчально-методична) педагогічна практика проводиться на базі закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Результатами проходження педагогічної практики (на робочому місці педагога професійного навчання) у здобувачів освіти повинні бути сформовані компетентності, які є необхідними для виконання завдань навчального та виховного процесів, а також проєктовані результати навчання:

1.2. Компетентності та програмні результати навчання.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою, як усно, так і письмово.

ЗК 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Фахові компетентності (ФК):

ФК20. Здатність здійснювати професійну діяльність з дотриманням вимог законодавства, стандартів освіти та внутрішніх нормативних документів закладу освіти.

ФК21. Здатність упроваджувати ефективні методи організації праці відповідно до вимог екологічної безпеки, безпеки життєдіяльності та охорони і гігієни праці.

Проектовані результати навчання (ПРН):

ПРН11. Володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу.

ПРН12. Уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.

1.3. Зміст та завдання практики.

До змісту безвідривної (навчально-методична) педагогічної практики відносяться такі складові:

- вивчення структури освітньої програми закладу професійної (професійно-технічної) освіти;
- вивчення і глибокий аналіз навчальних планів і освітніх програм підготовки майбутніх фахівців (особливу увагу приділити інтегрованим професіям);
- вивчення передового досвіду роботи викладачів, майстрів виробничого навчання;
- вивчення етапів підготовки майбутніх кваліфікованих робітників (професійний відбір, теоретичне, практичне навчання, підсумкова атестація);
- вивчення умов перепідготовки та підвищення кваліфікації робітничих кадрів;

- через аналіз робочих програм виявити шляхи реалізації принципів навчання робітничих кадрів (навчання на основі продуктивної праці, науковість, системність, послідовність тощо);

- аналіз нетрадиційних методів і форм організації освітнього процесу, інноваційних технологій навчання;

- оволодіння організаторськими навичками та вміння адаптуватись до умов роботи в учнівському колективі.

Завдання практики:

1. Вивчення структури освітньої програми закладу професійної (професійно-технічної) освіти і формування умінь проєктувати професійну діяльність відповідно до вимог кваліфікаційних характеристик та освітніх програм.

2. Аналіз навчальних планів, визначення тривалості навчального процесу, тривалості практичної підготовки, періодів і термінів підсумкової державної атестації, державної кваліфікаційної атестації. Аналіз структури навчального плану: кількість циклів, перелік дисциплін та послідовність їх викладання, визначення регіональних компонентів підготовки майбутніх кваліфікованих робітників. Висновки занотувати в звіті.

3. Розгляд типових програм з підготовки кваліфікованих робітників, визначення структури, кількості годин, відведених на вивчення дисциплін (урочне навантаження, самостійна та індивідуальна робота). З'ясування наявності міжпредметних зв'язків у навчальних дисциплінах або встановити їх самостійно. Описати зміст програми виробничого навчання для конкретної професії і встановленого розряду; порівняти завдання програми з переліком навчально-виробничих робіт. Висновки занотувати. У роботі з навчальними планами для інтегрованих професій необхідно з'ясувати, яким чином реалізується інтеграція і які умови існують для цього.

4. Аналіз методичних розробок уроків виробничого навчання, спецпредметів досвідчених педагогів закладу освіти, з'ясувати, у чому полягає іноваційність цієї роботи порівняно з традиційними методами

навчання. Визначити складові елементи теоретичної та практичної підготовки. З'ясувати методика проведення державної підсумкової атестації та державної кваліфікаційної атестації. Дані записати в звіт. За результатами аналізу скласти окремий звіт.

1.4. Методичні вказівки до проведення практики.

Відповідно до вимог освітньої програми закладу професійної (професійно-технічної) освіти необхідно скласти перелік навчально-виробничих робіт і розробити тематику занять (5-6). При розробці тематики занять необхідно звернути увагу на послідовність матеріалу, що вивчається, забезпечення і дотримання міжпредметних зв'язків. На основі типового переліку майстерень і обладнання (із програми підготовки) підібрати майстерню та необхідне обладнання для проведення занять виробничого навчання (за профілем), визначити кількість інструментів, матеріалів і обладнання для групи виробничого навчання (9-15 осіб).

Тривалість освітнього процесу за видами підготовки, тривалість канікул та державних атестацій визначається графіком навчального процесу, розміщеним у навчальному плані. Терміни різних видів підготовки визначаються в тижнях і відображаються у зведеному бюджеті часу. Кожен вид діяльності має умовне позначення, наприклад: Т – теоретичне навчання, В(П) – виробниче навчання, П – практика, К – канікули, ДПА – державна підсумкова атестація, ДКА – державна кваліфікаційна атестація, ВП – виробнича практика. Усі умовні позначення та скорочення в навчальному плані підлягають поясненню.

У частині «Поетапна атестація» вказуються терміни присвоєння робітничих професій (підвищення розрядів) у процесі навчання за інтегрованими планами. Окрім того, обов'язково вказується код професії (за державним класифікатором), назва професії та кваліфікаційний розряд.

У переліку основних майстерень, лабораторій та кабінетів вказуються окремо для кожної професії (якщо навчальний план інтегрований) необхідні кабінети професійно-теоретичної підготовки, кабінети загальноосвітньої

підготовки, лабораторії та майстерні.

У плані навчального процесу відображено: навчальні предмети за видами та циклами підготовки, розподіл екзаменів по курсах, загальна кількість годин на вивчення дисциплін з наступним розподілом на теоретичні і лабораторно-практичні заняття. Визначено розподіл навчальних годин по тижнях, півріччях та курсах.

Аналізуючи план освітнього процесу, необхідно звернути увагу на тижневе навчальне навантаження (воно не повинно перевищувати нормативів) та послідовність викладання дисциплін.

У примітках до навчальних планів можуть вказуватись: терміни та умови проведення практик (в майстернях, на полігонах, на виробництві); умови поділу групи на підгрупи виробничого навчання; графіки та (або) умови проходження індивідуального навчання (для професій муляр-штукатур, зварювальник засобів).

Навчальний план підготовки майбутніх кваліфікованих робітників підлягає обов'язковому тристоронньому затвердженню: органом управління закладу професійної (професійно-технічної) освіти, підприємством-замовником кадрів, закладом освіти.

Типові програми підготовки майбутніх кваліфікованих робітників відповідають вимогам освітніх програм і відображають зміст навчальних дисциплін. Типова програма містить програми дисциплін, у яких вказано рекомендовану кількість годин на вивчення предмету, орієнтовну тематику занять, розподіл годин на вивчення тем.

Робочі програми можуть відрізнятись від типових у частині перерозподілу годин між навчальними темами, заміни або доповнення окремих тем, що враховують місцеві особливості ведення народного господарства.

Для роботи студентам необхідно зіставити робочі програми закладу освіти з типовими, виявити відмінності і в якому обсязі вони представлені у співвідношенні до нормативної частини. З'ясувати актуальність і

ефективність таких змін (із бесіди із заступниками директора).

Методична робота є одним із пріоритетних напрямів роботи педагогічного колективу в цілому. Від її ефективності залежить якість підготовки робітників та рівень їх конкурентоспроможності на ринку праці. Методичні розробки майстрів виробничого навчання, викладачів враховують особливості підготовки фахівців у конкретних умовах, їм властиві водночас традиційність та інноватика в організації навчального процесу.

Особливої уваги слід приділяти роботам викладачів та майстрів, які номінувались у конкурсах «Вчитель року», «Кращий за професією», «Професіонал року» тощо. Це дозволить студентам-практикантам встановити для себе критерії оцінки готовності до професійної діяльності. З результатами роботи таких педагогів можна ознайомитись у методичному кабінеті навчального закладу або ж у періодичних виданнях (наприклад, журнал «Професійно-технічна освіта»).

У процесі аналізу програм і планів з перепідготовки та підвищення кваліфікації робітничих кадрів слід пам'ятати, що вони розраховані на осіб, які вже мають первинну професійну освіту, а тому необхідно більш детально вивчити зміст навчальних дисциплін, що входять у програму.

Для унаочнення означених відмінностей доцільно заповнити таблицю порівнянь, у якій показати відмінності або особливості різних видів професійної підготовки. Наприклад:

Професійна підготовка робітничих кадрів

Предмет	Первинна професійна освіта	Перепідготовка	Підвищення кваліфікації
Матеріалознавство			
Технологія швейних виробів			

1.5. Звітність про практику.

До захисту практики студенти повинні надати:

1. Звіт про проходження навчально-педагогічної (безвідривної) практики відповідно до завдань. (додаток А)
2. Індивідуальний план роботи студента на період практики. (додаток Б)
3. Педагогічний аналіз заняття. (додаток В)
4. Виховний захід професійного спрямування. (додаток Г)
5. Педагогічну скарбничку (методичні поради, рекомендації, матеріали до виховного заходу).
6. Аналіз виховного заходу.
7. Виконане завдання з психології. (додаток Д).
8. Щоденник з відмітками про виконання завдань практики.

По завершенні практики студенти повинні знати:

1. Призначення і структуру освітньої програми закладу професійної (професійно-технічної) освіти.
2. Структуру і методику складання навчальних планів і програм.
3. Види і типи інновацій в освітньому процесі професійної освіти.
4. Принципи розробки і проведення виховної роботи в закладі професійної (професійно-технічної) освіти.

Алгоритм визначення підсумкової оцінки.

Підсумкова оцінка з педагогічної практики визначається на підставі середньозваженого бала, де до уваги береться ваговий індекс та показник середньоарифметичної оцінки всіх основних видів робіт, які виконує студент на практиці (див. таблицю нижче).

Вагові коефіцієнти оцінювання різних видів діяльності студентів під час безвідривної навчально-педагогічної практики визначаються за формулою: $V_k = C_a * V_i$, де:

V_k - ваговий коефіцієнт виду робіт;

C_a - середня арифметична оцінка виду робіт;

Ві - ваговий індекс виду робіт.

**Вагові коефіцієнти оцінювання різних видів діяльності студентів
під час проходження безвідривної навчально-педагогічної практики**

№ з/п	Вид робіт	Кількість балів
1	Аналіз виховного заходу.	0,2
2	Педагогічний аналіз заняття.	0,3
3	Виконання завдань з психології.	0,05
4	Якість оформлення документації (наявність фото - відеоматеріалів, пропозицій щодо покращення умов проходження практики, активна участь у настановній та підсумковій конференціях, презентація).	0,25
5	Захист практики.	0,2
Загальна кількість балів		1

**Сума вагових коефіцієнтів відповідає підсумковій оцінці за
практику та визначається з таблиці поданої нижче**

Оцінка ECTS	Середньозважений бал, що формує інтервальну шкалу	Національна оцінка	
1	2	3	
A	4,75-5,00	5	<i>Відмінно</i> – високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями
B	4,25-4,74	4	<i>Добре</i> – достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями їх практичного впровадження
C	3,51-4,24	4	<i>Добре</i> – середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками
D	3,01-3,50	3	<i>Задовільно</i> – середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками
E	2,75-3,00	3	<i>Задовільно</i> – рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижче середнього

FX	2,00-2,74	2	<i>Незадовільно</i> – низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять з дисципліни
F	0,00-1,99	2	<i>Незадовільно</i> – низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни

2. ЗМІСТ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ.

Спеціальність: 015 Професійна освіта, спеціалізація: 015.36 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)

ОС «Бакалавр» (3 роки і 10 місяців термін навчання) – 3 курс, 6 семестр.

	Денна форма	Заочна форма
Кількість кредитів	4	-
Кількість годин	120	-
Кількість тижнів	4	-

2.1. Загальні положення.

Технологічна практика є складовою процесу підготовки студентів I курсу ОС «Бакалавр» спеціалізації 015.36 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості). Практика, тривалістю чотири тижні, проходить в умовах максимально наближених до виробництва, відповідно до затвердженого плану-графіку проходження практик. Вона становить важливу та обов'язкову ланку в підготовці висококваліфікованих спеціалістів до майбутньої діяльності за фахом. Технологічна практика спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих студентами під час навчання, та набуття, вдосконалення і розширення практичних навичок і умінь в роботі за обраною спеціальністю.

Базою технологічної практики є швейна майстерня ГНПУ ім. О. Довженка.

Технологічна практика починається з ознайомлення здобувачів освіти з програмою практики, її цілями і завданнями, змістом, системою звітності, інструктажу про порядок проходження практики та про правила техніки безпеки під час виконання робіт. Протягом всього часу проходження практики кожен студент має постійне робоче місце, яке закріплюється за ним на початку практики. Студенти зобов'язані дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки, промислової санітарії та пожежної безпеки, а також повністю підпорядковуватися правилам внутрішнього трудового розпорядку швейної майстерні.

Керівник практики від університету контролює та забезпечує проведення всіх організаційних заходів: інструктажу про порядок проходження практики та з техніки безпеки, надання студентам-практикантам необхідних документів (перелік об'єктів праці, індивідуального завдання та інші), повідомляє студента про систему звітності з практики, від бази практики забезпечує високу якість її проходження згідно з програмою, контролює забезпечення відповідних умов праці студентів та проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці і техніки безпеки, контролює виконання студентами-практикантами правил внутрішнього розпорядку.

2.2. Мета та завдання практики.

Метою технологічної практики є знайомство, закріплення і поглиблення теоретичних знань, одержаних під час навчання, знайомство з процесом виготовлення швейних виробів масового виробництва.

Практика розширює знання студентів в області організації та економіки підприємства, механізації та автоматизації виробничих процесів, є важливим засобом для надбання майбутніми майстрами виробничого навчання умінь і навичок використання знань технологічних процесів виготовлення виробів, а також для проведення профорієнтаційної роботи.

Під час технологічної практики здобувачі освіти мають можливість самостійно перевірити і використати на практиці теоретичні знання, які одержали на лекційних, лабораторних і практичних заняттях.

Основні завдання практики:

- Ознайомитися із структурою і організацією праці у швейному виробництві.
- Закріпити теоретичні знання, отримані в результаті вивчення циклу спец. дисциплін.
- Ознайомитися з правилами експлуатації швейного обладнання.
- Ознайомитися з поопераційним виготовленням виробів, набути навички спільної роботи у колективі.

Під час технологічної практики здобувач освіти повинен детально вивчити структуру швейного підприємства, будову швейного обладнання, автоматизацію процесів; рівень впровадження досягнень науки і техніки на виробництві; ознайомитися із документацією на виготовлення швейних виробів, інструментами та пристосуваннями для розкрою і виготовлення виробів, сучасними технологіями розкрою та пошиття виробів, способами та критеріями визначення якості продукції; вивчити досвід роботи колективу, стан суспільно-масової та виховної роботи у колективі.

У процесі проходження практики здобувачі освіти виконують виробничі завдання з виготовлення швейних виробів.

2.3. Компетентності та програмні результати навчання.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою, як усно, так і письмово.

ЗК 06. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 08. Здатність працювати в команді.

ЗК 10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Фахові компетентності (ФК):

ФК 14. Здатність керувати Навчальними/розвивальними проектами.

ФК 15. Здатність спрямовувати здобувачів освіти на прогрес і досягнення.

ФК 18. Здатність аналізувати ефективність проектних рішень, пов'язаних з підбором, експлуатацією, удосконаленням, модернізацією технологічного обладнання та устаткування галузі/сфери відповідно до спеціалізації.

ФК21. Здатність упроваджувати ефективні методи організації праці відповідно до вимог екологічної безпеки, безпеки життєдіяльності та охорони і гігієни праці.

ФК 23. Здатність виконувати розрахунки технологічних процесів в галузі.

Практика забезпечує такі проєктовані результати навчання (ПРН):

ПРН 05. Володіти культурою мовлення, обирати оптимальну комунікаційну стратегію у спілкуванні з групами та окремими особами.

ПРН12. Уміти проєктувати і реалізувати навчальні/розвивальні проєкти.

ПРН 16. Знати основи і розуміти принципи функціонування технологічного обладнання та устаткування галузі (відповідно до спеціалізації).

ПРН 17. Виконувати розрахунки, що відносяться до сфери професійної діяльності.

ПРН 18. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі, пов'язані з вибором матеріалів, виконанням необхідних розрахунків, конструюванням, проєктуванням технічних об'єктів у предметній галузі (відповідно до спеціалізації).

ПРН 19. Уміти обирати і застосовувати необхідне устаткування, інструменти та методи для вирішення типових складних завдань у галузі (відповідно до спеціалізації).

ПРН 24. Володіти основами управління персоналом і ресурсами, навичками планування, контролю, звітності на виробництвах, в установах, організаціях галузі/сфери.

2.4. Зміст технологічної практики.

Технологічна практика здійснюється тривалістю 4 тижні у II семестрі після літньої сесії.

Технологічна практика включає:

- ознайомлення з програмою практики; правилами безпечної праці у майстерні, на робочих місцях швей-ручниці, швей-мотористки, прасувальниці;
- ознайомлення з правилами експлуатації швейного обладнання, його будовою;

- вивчення структури швейного підприємства;
- вивчення рівня впровадження досягнень науки і техніки на виробництві;
- ознайомлення з документацією на виготовлення швейних виробів; автоматизацією процесів; сучасними технологіями розкрою та пошиття виробів; способами та критеріями визначення якості продукції;
- виконання виробничих завдань з виготовлення швейних виробів;
- вивчення досвіду роботи колективу підприємства швейної промисловості.

2.5. Звітність про практику.

Для захисту практики студент зобов'язаний оформити наступну документацію:

- 1) щоденник практики (Додаток Е);
- 2) звіт про проходження практики з титульною сторінкою (Додаток Ж);
- 3) індивідуальне завдання;
- 4) фото-, та відеоматеріали з фіксацією робочих моментів практики (у вигляді мультимедійної презентації, слайдшоу, тощо).
- 5) відповідно оформлена документація з титулкою (Додаток И)

2.6. Індивідуальне завдання.

Індивідуальне завдання студент отримує безпосередньо від керівника практики, який призначається на фаховій кафедрі. Завдання полягає в тому, що здобувач освіти під час практики повинен виготовити окремий вузол виробу (підвищеної складності) за уніфікованою технологією і скласти повний перелік документації для обробки цього вузла.

2.7. Форми і методи контролю.

Під час практики ведеться регулярний контроль за виконанням робіт студентами на всіх етапах. Передбачені наступні види контролю:

- перевірка дотримання правил безпечної праці у майстерні;
- перевірка якості виконання завдань практики;

- перевірка якості виконання виробничих завдань;
- перевірка якості проходження практики здійснюється шляхом захисту студентом звіту складеного відповідно із завданням.

2.8. Оцінювання результатів практики.

Підсумки практики проводяться під час захисту здобувачем освіти звіту і практики перед комісією, призначеною завідувачем кафедри. Диференційна оцінка заноситься у екзаменаційну відомість і характеризує успішність студента-практиканта з технологічної практики на рівні інших оцінок. Здобувач освіти, який отримав незадовільну оцінку або не виконав програму практики, направляється вдруге на практику в період канікул.

Керівник практики звітує перед деканатом та завідувачем кафедри про стан та виконання термінів практики студентів, їх дисципліну та відношення до своїх обов'язків під час практики.

Складники оцінювання рівня навчальних досягнень з практики

№ п/п	Види робіт	Ваговий індекс
1	Оформлення звітної документації (Заповнений щоденник та звіт про проходження практики)	0,3
2	Оцінка роботи студента майстром в майстерні	0,1
3	Виконання практичних завдань і дотримання правил ТБ	0,3
4	Індивідуальне завдання	0,2
5	Захист практики. Презентація до захисту	0,1
Разом		1

Сума вагових коефіцієнтів відповідає підсумковій оцінці за практику та визначається з таблиці поданої нижче

Оцінка ECTS	Середньозважений бал, що формує інтервальну шкалу	Національна оцінка
1	2	3

A	4,75-5,00	5	<i>Відмінно</i> – високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями
B	4,25-4,74	4	<i>Добре</i> – достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями їх практичного впровадження
C	3,51-4,24	4	<i>Добре</i> – середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками
D	3,01-3,50	3	<i>Задовільно</i> – середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками
E	2,75-3,00	3	<i>Задовільно</i> – рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижче середнього
FX	2,00-2,74	2	<i>Незадовільно</i> – низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять з дисципліни
F	0,00-1,99	2	<i>Незадовільно</i> – низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни

3. ЗМІСТ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ЗАЛКОВОЇ ПРАКТИКИ НА РОБОЧОМУ МІСЦІ МАЙСТРА ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ.

Спеціальність: 015 Професійна освіта, спеціалізація: 015.36 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)
ОС «Бакалавр» (3 роки і 10 місяців термін навчання) – 4 курс, 7 семестр.

	Денна форма	Заочна форма
Кількість кредитів	5	-
Кількість годин	150	-
Кількість тижнів	5	-

3.1. Загальні положення

Сучасні умови розвитку суспільства і виробництва суттєво змінюють вимоги до підготовки педагогічних кадрів. Зокрема, сучасний рівень економіки вимагає підвищення рівня професіоналізму і компетентності спеціалістів у всіх галузях, має пряме відношення до навчального процесу у ЗВО, які щороку випускають тисячі молодих спеціалістів.

Педагогічно-практична підготовка є невід'ємною складовою цілісного педагогічного процесу формування компетентного фахівця.

Входження здобувачів професійної освіти у майбутню спеціальність для розширення і поглиблення теоретичної, методологічної і професійної підготовки здійснюється за допомоги педагогічної практики, у ході якої здобуваються первинні професійні вміння і освоюються прийоми діяльності педагога.

Враховуючи специфіку майбутньої діяльності, здобувач професійної освіти повинен мати сукупність практичних навичок і вмінь, що дозволять йому на високому рівні виконувати роботу майстра виробничого навчання, викладача спеціальних предметів, інженера. Реалізація комплексної підготовки можлива лише тільки в умовах реального навчального закладу. До того ж, починаючи проводити педагогічні практики з молодших курсів,

вдається вирішити пропедевтичні, профорієнтаційні проблеми, тим самим поліпшити якість підготовки здобувачів професійної освіти.

У даній програмі практики для студентів спеціалізації 015.36 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості) викладено основні положення стосовно проходження навчально-залікової практики на робочому місці майстра виробничого навчання для здобувачів (першого) бакалаврського рівня. Визначено зміст і завдання практики, розроблені методичні вказівки щодо її проведення.

Дана програма є основою для розробки індивідуальних завдань з практики, що враховують профіль підготовки.

3.2. Мета та завдання практики.

Педагогічна практика здобувачів професійної освіти на робочому місці майстра виробничого навчання є важливим елементом теоретичної і практичної підготовки здобувачів за спеціальністю 015 Професійна освіта.

Метою педагогічної практики є оволодіння студентами сучасними методами і формами організації навчально–виховного процесу ЗП(ПТ)О, формування у них, на базі отриманих в університеті знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних для професійної діяльності умовах. Закріплення знань, умінь і навичок з дисциплін професійно-практичного циклу, вивчених в університеті, а саме - «Профпедагогіка», «Психологія», «Методика професійного навчання», «Технологія виготовлення швейних виробів», «Художня обробка матеріалів», «Матеріалознавство швейних виробів» та інші спеціальні дисципліни. Аналіз і узагальнення кращого педагогічного досвіду майстрів виробничого навчання шляхом відвідування їх занять, набуття навичок проведення уроків з виробничого навчання у закладах професійно (професійно-технічної) освіти, технікумах, проведення виховної роботи в навчальній групі, проведення психологічних спостережень за

окремими учнями й складання на них психолого-педагогічних характеристик.

Для проведення навчально–виховної роботи студенти розподіляються (закріплюються) по одному (двоє) на групу, де і будуть виконувати функції майстрів виробничого навчання.

Основним завданням практики є закріплення набутих в університеті теоретичних та практичних знань з професійного навчання, оволодіння сучасними технологіями та прогресивними методами виконання робіт у виробничих умовах, розвиток інтересу до своєї професії і прагнення до подальшого вдосконалення своєї кваліфікації.

У період практики студенти працюють на робочому місці майстра виробничого навчання на тих робочих місцях, де вони будуть, як правило, працювати після закінчення освітнього закладу.

3.3. Компетентності та програмні результати навчання.

Під час проходження педагогічної практики студенти повинні опанувати такі компетентності:

Загальні компетентності (ЗК).

ЗК 03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 06. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 08. Здатність працювати в команді.

Фахові компетентності (ФК).

ФК 12. Здатність застосовувати освітні теорії та методології у педагогічній діяльності.

ФК 15. Здатність спрямовувати здобувачів освіти на прогрес і досягнення.

ФК 16. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення та інтегрувати їх в освітнє середовище.

ФК 17. Здатність реалізовувати навчальні стратегії, засновані на конкретних критеріях для оцінювання навчальних досягнень.

ФК 20. Здатність здійснювати професійну діяльність з дотриманням вимог законодавства, стандартів освіти та внутрішніх нормативних документів закладу освіти.

ФК 26. Здатність забезпечити якість освіти і управління діяльністю закладу освіти, відповідно до спеціалізації.

Практика забезпечує такі проєктовані результати навчання (ПРН):

ПРН 05. Володіти культурою мовлення, обирати оптимальну комунікаційну стратегію у спілкуванні з групами та окремими особами.

ПРН 08. Самостійно планувати й організовувати власну професійну діяльність і діяльність здобувачів освіти і підлеглих.

ПРН 09. Відшукувати, обробляти, аналізувати та оцінювати інформацію, що стосується професійної діяльності, користуватися спеціалізованим програмним забезпеченням та сучасними засобами зберігання та обробки інформації.

ПРН 10. Знати основи психології, педагогіки, а також фундаментальних і прикладних наук (відповідно до спеціалізації) на рівні, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених цим стандартом та освітньою програмою.

ПРН 11. Володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, уміти проєктувати і реалізувати навчальні/розвивальні проєкти.

ПРН 14. Володіти навичками стимулювання пізнавального інтересу, мотивації до навчання, професійного самовизначення та саморозвитку здобувачів освіти.

3.4. Структура практичної підготовки.

Перший і другий етапи практики - знайомство зі структурою, педколективом, відвідування уроків, знайомство із закріпленою навчальною групою тощо, мають бути завершені протягом першого тижня практики.

Здобувачу освіти доцільно в цей період відвідувати по 2-3 уроки різних викладачів спеціальних предметів або майстрів виробничого навчання. Окрім того, бажано відвідати уроки всіх викладачів закріпленої групи, а також усі види позакласної роботи. Найбільшої уваги варто приділити відвідуванню і ретельному самостійному аналізу уроків майстра-керівника практики в ЗП(ПТ)О. Під час відвідування уроків доцільно робити певні нотатки, позначки, що будуть необхідні у подальшій роботі. Перший тиждень практики повинен завершитися складанням індивідуального плану роботи практиканта, де має бути висвітлено тематику уроків виробничого навчання на весь період практики із зазначенням дати, теми і навчальної групи. Також необхідно скласти план проведення виховної роботи в закріпленій групі.

У план проходження практики доцільно включити методичну роботу, лекції, роботу зі складання психолого-педагогічної характеристики.

Починаючи з другого тижня, студент самостійно проводить уроки виробничого навчання відповідно до плану, складеного й погодженого з керівниками практики. Напередодні самостійного уроку студент подає керівникам практики від ЗП(ПТ)О й ЗВО конспект уроку (або уроків) і після затвердження може проводити їх. На цих уроках зобов'язані бути присутніми керівники практики від ЗП(ПТ)О й ЗВО. Проведення уроків без керівників категорично забороняється.

Кожний проведений урок повинен бути ретельно проаналізований та оцінений керівниками практики. За відведені тижнів активної практики здобувач зобов'язаний провести самостійно не менш 3-х (5-ти) уроків виробничого навчання із розрахунку 1 урок на тиждень.

Окрім уроків виробничого навчання, студент-практикант здійснює комплекс заходів із навчально-виховної роботи, до якого входить: проведення

протягом практики 3-х навчально-виховних заходів (1 захід професійного спрямування і 1 – соціального, 1 – профорієнтаційного.) – лекції, бесіди, диспути, культпоходи в театр, кіно, музеї, на виставки тощо. У перший період практики студент зобов'язаний відвідати декілька навчально-виховних заходів, які проводять викладач і майстер виробничого навчання – керівники практики і зробити їх письмовий аналіз, який стане складовою частиною звітної документації з практики. Характер проведених заходів, їхня кількість узгоджується як з груповим керівником практики, так і з керівником від закладу професійної (професійно-технічної) освіти (заступник директора з навчально-виховної роботи). При цьому до уваги береться складність заходу, витрати часу на його підготовку. Допускається проведення одного складного заходу (дискотеки, вечора відпочинку, клубу цікавих зустрічей тощо) декількома студентами-практикантами за умови їхньої активної участі в його підготовці й проведенні.

На кожен захід повинен бути попередньо складений, переглянутий і затверджений керівниками детальний конспект (сценарій).

Груповий керівник практики виставляє оцінки за проведені заходи.

3.5. Організація і керівництво практикою.

Обов'язки студента-практиканта.

1. Для студентів які будуть виконувати обов'язки майстра виробничого навчання, який закріплений за майстернею:

- Організація, зміст, планування і здійснення процесу навчання і виховання учнів у закріпленій за ним майстерні; забезпечення виконання навчального плану і відповідного розділу програми виробничого навчання; формування в учнів професійних знань, умінь і навичок відповідно до сучасних вимог кваліфікаційної характеристики групи професій.

- Вивчення, узагальнення і впровадження у освітній процес передового виробничого досвіду та сучасних форм організації і стимулювання праці кваліфікованих робітників легкої промисловості.

- Забезпечення організації освітнього процесу і матеріального оснащення робочих місць майстра та учнів у майстерні, дотримання правил безпеки виконання робіт, виробничої санітарії, та технічної естетики.

- Своєчасна підготовка до занять обладнання, техніки, матеріалів, інструментів інструкційної та технологічної документації, ТЗН та інше.

- Інструктування учнів щодо дотримання правил безпеки робіт, пожежної безпеки і правил внутрішнього розпорядку в навчально-виробничих майстернях.

- Складання планової, облікової і звітної документації з виробничого навчання, оцінка виконання учнями, навчально-виробничих робіт і контроль результативності занять з виробничого навчання.

- Планування і здійснення методичної роботи з майстрами з метою підвищення їх власної професійної та педагогічної майстерності, участь у проведенні інструктивно-методичних семінарів і т.п.

- Керівництво роботою гуртків технічної творчості, підготовка і проведення конкурсів, виставок робіт учнів і т.п.

- Постійне підвищення професійної і педагогічної кваліфікації, вивчення передового педагогічного і виробничого досвіду, досягнення науки і техніки, регулярний перегляд і відбір науково-технічної і інструктивно-технологічної інформації, яка надходить у навчальний заклад.

2. Для студентів які будуть виконувати обов'язки майстра виробничого навчання, який закріплений за групою:

- Вивчати індивідуальні психологічні особливості учнів, їх життєвий досвід, ставлення до навчально-виробничої діяльності і громадської роботи, поведінку в навчальному закладі й у вільний від навчання час.

- Проводити роботу по створенню учнівського активу і згуртування в колективі групи, формуванню почуття професійної гордості, відповідальності за результати своєї праці, взаємодопомоги.

- Формувати в учнів науковий світогляд, творче мислення, високі

людські якості, національну самосвідомість.

- Розвивати в учнів соціальну активність шляхом залучення їх до громадської роботи, формувати в них почуття взаємної відповідальності і вимогливості.

- Надавати допомогу органам учнівського самоврядування групи в організації профспілкової роботи, налагодженні внутрішньо-колективного життя, виховання окремих учнів.

- Контролювати успішність та дисципліну учнів, відвідування ними занять, поведінку у колективі і поза-ним.

- Проводити спільну виховну роботу з майстром виробничого навчання, закріпленим за групою, класним керівником, батьками учнів, брати участь у роботі ради наставників.

- Брати участь у плануванні, організації та підготовці уроків виробничого навчання і проводити цю роботу спільно з майстрами виробничого навчання.

- Нести разом з майстрами виробничого навчання та наставниками відповідальність за організацію і проведення перед випускної виробничої практики учнів на робочих місцях.

Права студентів-практикантів.

Студент-практикант, який працює на місці майстра виробничого навчання, має такі права:

1. Клопотати перед адміністрацією навчального закладу про створення сучасної матеріально-технічної бази і належних санітарно-гігієнічних умов у навчально-виробничій майстерні, яка закріплена за майстром, виділення необхідних для цього матеріальних і фінансових засобів.

2. Порухувати перед керівництвом навчального закладу і спільно вирішувати питання, пов'язані з постачанням навчальних майстерень, необхідними матеріалами, інструментами, заміною застарілого обладнання, яке не відповідає вимогам і нормам підготовки сучасних робітників.

3. Припиняти навчання учнів, якщо на робочому місці склалися небезпечні для них умови праці.

4. Клопотати перед дирекцією навчального закладу про заохочення або покарання учнів, які проходять навчання у даній навчально-виробничій майстерні.

5. Проводити викладацьку роботу, або бути класним керівником навчальної групи за умови відсутності викладача.

6. Вносити пропозиції щодо вдосконалення навчально-виховної і навчально-виробничої роботи в навчальному закладі.

Під час проходження практики студенти-практиканти повинні:

а) Ознайомитись із ЗП(ПТ)О:

- бесіда з адміністрацією ЗП(ПТ)О, викладачами спецпредметів, майстрами виробничого навчання;

- аналіз документації (планів роботи ЗП(ПТ)О, планів виховної роботи з групою);

- ознайомлення з матеріальною базою ЗП(ПТ)О (кабінетами, майстернями);

- ознайомлення з особовими справами учнів;

- ознайомлення з творчими роботами учнів;

- спостереження за учнями та групою під час занять з різних предметів та позакласних заходів;

- проведення бесід з учнями, педагогами і батьками;

- ознайомлення з розкладом навчальних занять у групі та його аналіз.

б) здійснити навчальна роботу з циклу професійно-практичної підготовки:

- розробка планів-конспектів занять виробничого навчання (5 уроків);

- підбір та виготовлення дидактичних матеріалів, наочних посібників, підготовка та проведення занять з виробничого навчання;

- спостереження та аналіз уроків викладачів, майстрів виробничого навчання;
 - підготовка та проведення окремих видів позакласної роботи профільного змісту;
 - індивідуальна робота з окремими учнями з практичної підготовки;
 - надання допомоги майстрам (викладачам) в обладнанні кабінетів, майстерень і лабораторій;
- в) здійснити позакласну виховну роботу:
- участь у поточній виховній роботі з групою та планування виховної роботи на період практики;
 - підготовка та проведення різноманітних видів і форм виховної роботи з учнями з фізичного, трудового, економічного, екологічного, естетичного, патріотичного, правового, морального виховання з позиції комплексного підходу до виховання особистості відповідно до плану роботи навчального закладу;
 - проведення залікового виховного заходу;
 - присутність та участь у батьківських зборах;
 - відвідування та аналіз позакласних заходів, які проводяться майстрами виробничого навчання, викладачами;
- г) здійснити методичну та науково-дослідницьку роботу:
- ознайомлення з планом роботи методоб'єднань викладачів та майстрів виробничого навчання;
 - ознайомлення з планом та матеріалами роботи ЗП(ПТ)О з методичної проблеми;
 - участь у семінарах, які проводяться в період практики;
 - аналіз своєї педагогічної діяльності та ведення щоденника психолого-педагогічних спостережень.

3.6. Методичне забезпечення практики.

Кафедри факультету:

- забезпечують належний рівень загальнопедагогічної, психологічної і методичної підготовки студентів з усіх видів практик;
- беруть участь у розробці наскрізних програм практики студентів;
- на основі наскрізної програми практики розробляють робочі програми з кожного виду практики і при необхідності доопрацьовують їх, але не рідше, ніж один раз на три роки;
- пропонують бази практик;
- забезпечують ознайомлення керівників закладів (організацій, установ) програмами практики;
- здійснюють керівництво і контроль за проведенням практики;
- призначають методистів, групових керівників;
- консультують студентів і забезпечують виконання завдань з НДРС;
- сприяють упровадженню досягнень науки і передового педагогічного досвіду в зміст і організацію педагогічних практик;
- вивчають і узагальнюють передовий досвід організації педагогічної та інших видів практики інших ЗВО України, подають пропозиції вченим радам факультетів та вченій раді університету щодо її вдосконалення;
- консультують студентів, учителів шкіл, вихователів і методистів з усіх питань, що виникають у процесі практики;
- розробляють методичну документацію з питань практики, завдання з НДРС.
- беруть участь у настановних та підсумкових конференціях студентів-практикантів;
- забезпечують студентів необхідною навчально-методичною літературою;
- організовують у кабінетах виставки матеріалів практики;
- проводять консультації з актуальних проблем сучасної науки, з питань підготовки і проведення студентами завдань практики;
- аналізують хід і результати педагогічної практики, уживають заходів щодо її вдосконалення.

- заслуховують звіти викладачів - керівників практики про проведену роботу, обговорюють підсумки та аналізують виконання програм практики на засіданнях кафедри;

- подають до деканатів звіти про проведення практики з пропозиціями щодо удосконалення її організації;

- викладачі кафедр вивчають нові заклади і установи з метою найбільш ефективного їх використання у якості баз практики студентів.

3.7. Звітність про практику

До захисту практики студенти повинні подати:

Груповому керівнику

1. Щоденник психолого-педагогічних спостережень. (Додаток К)
 2. Індивідуальний план роботи студента на період педагогічної практики (навчально-методична робота, виховна робота, вивчення особистості учня, психологічні спостереження). (Додаток Л)
 3. Характеристика (сертифікат) на роботу студента-практиканта з рекомендованою оцінкою за педпрактику та підписом майстра виробничого навчання, завірена підписом директора і печаткою ЗП(ПТ)О.
 4. План-конспект виховного заходу (враховуються творчий підхід, оригінальність, новизна) з оцінкою та підписом майстра (викладача). (Додаток Г)
 5. Звіт про роботу, проведену за період педагогічної практики, аналіз своєї діяльності, зауваження щодо організації педпрактики, її змісту, пропозиції щодо покращення її організації. (Додаток М)
 6. Наочність. Фотоматеріали, відеоматеріали із фіксацією основних (ключових) моментів проходження практики.
 7. Оформлена документація з титулкою. (Додаток Н)
- Якщо результатом виробничої діяльності учнів ЗП(ПТ)О є конкретний продукт, представити його на захисті практики.

Методисту профільної кафедри:

1. Графік проведення занять студентом на час проходження практики.
2. Три залікові плани-конспекти занять з виробничого навчання з підписами майстра (викладача) і рекомендованими оцінками, завірені печатками ЗП(ПТ)О. (Додаток П)

До планів - конспектів додаються:

- а) інструкційні картки;
- б) перелік навчально-виробничих робіт (на період практики);
- в) перелік пробних робіт для учнів (на період заняття)

3. План-конспект позакласного (гурткового) заняття професійного спрямування з оцінкою та підписом майстра (викладача) (Додаток Г)

4. Повний аналіз заняття з виробничого навчання. (Додаток Р)

5. Індивідуальне завдання.

Представнику кафедри психології:

1. Психолого-педагогічна характеристика на особистість учня. (Додаток С)

3.8. Охорона праці, виробнича естетика.

Під час проходження педагогічної практики слід дотримуватись правил охорони праці, вчасно проводити інструктування.

За характером і часом проведення інструктажі поділяються на:

- вступний;
- первинний;
- повторний;
- внеплановий;

Вступний інструктаж проводиться з усіма здобувачами, які проходять практику. Вступний інструктаж проводиться майстрами виробничого навчання та керівниками практики. Вступний інструктаж проводиться в швейній майстерні. Запис про проведення інструктажу робиться в журналі реєстрації вступного інструктажу.

Первинний інструктаж проводиться до початку роботи безпосередньо на робочому місці зі студентом:

- студентам, які будуть виконувати нову для них роботу;
- відрядженим працівникам інших підприємств, які братимуть участь у виробничому процесі;
- зі студентами перед початком трудового або виробничого навчання;
- перед виконанням кожного завдання, пов'язаного з використанням машин, механізмів.

Первинний інструктаж може проводитися індивідуально або з групою у відповідності з виконуваними роботами.

Повторний інструктаж проводиться на робочому місці індивідуально з кожним студентом або групою студентів, які виконують однотипні роботи за обсягом і змістом переліку питань первинного інструктажу. Він проводиться в терміни певними нормативними документами, які діють в галузі з урахуванням конкретних умов праці.

Позаплановий інструктаж проводиться на робочому місці у випадках:

- при введенні в дію нових нормативних актів по ВІД або внесенні додаткових змін до них;
- при заміні технологічного процесу, обладнання, вхідної сировини або інших факторів;
- при порушенні студентами вимог нормативних актів, які привели до травм, аварій.

Позаплановий може проводитися індивідуально або зі всією групою, в залежності від причин і обставин, які викликали необхідність його провидіння

Всі зазначені види інструктажів проводить безпосередній майстер виробничого навчання із записом у журнал проведення інструктажів (крім вступного).

Питання правильного вибору і розміщення обладнання та безпечної організації робочих місць, так само як і питання гармонійності форм і тонів забарвлення машин, інструментів та іншого обладнання, мають велике значення для оздоровлення та полегшення умов праці.

Основною метою виробничої естетики є досягнення естетичної досконалості трудовий обстановки, що сприяє безпеки, більш високої продуктивності праці та гарному настрою працюючих. Естетика покликана внести художнє початок в трудові процеси, що сприяє одухотворення праці, вихованню людини. Виробнича естетика емоційно, естетично впливає на людину у виробничому середовищі. Основним напрямком виробничої естетики є використання кольору як фактора, що формує естетичне ставлення до праці. Це досягається раціональним забарвленням обладнання.

Зовнішня поверхня машин повинна мати суцільний плавний контур, не мати гострих кутів, западин, виступів і т. п. На гладких, обтічних поверхнях не повинно бути скупчення пилу і бруду. Машини фарбують в світлі і спокійні тони. Необдумана забарвлення устаткування і заводських приміщень завдає шкоди здоров'ю робітників, знижує дієвість заходів по техніці безпеки.

Доведено, що з цим пов'язане виникнення багатьох нещасних випадків на виробництві. Правильно вибраний колір знижує стомлюваність і значно підвищує продуктивність праці. Наприклад, стомлення очі при розгляді чорної нитки на чорному фоні в 2000 разів більше, ніж при виявленні білої нитки на чорному фоні. З контрастами робочого часто доводиться мати справу на виробництві, тому правильна підбрана забарвлення підлоги, стін, верстатів в цехах різко знижує стомлюваність за рахунок мало помітних «мікропауз», потрібних оку, щоб пристосуватися при переході від одного кольору до іншого. В даний час діє ряд ГОСТів по правильному фарбуванні приміщень, обладнання, трубопроводів і вибору сигнальних кольорів і знаків безпеки. .

Панелі стін висотою 2,5-3 м від підлоги рекомендується фарбувати у світло-зелений, світло-жовтий або бежевий колір.

Допоміжне обладнання та оснащення також виділяють відповідними кольорами: електрокари – жовтою фарбою, тумбочки, шафи – світло-коричневою фарбою. Трубопроводи фарбують в залежності від

характеристики переміщуваних в них речовин і матеріалів: для пара – в алюмінієвий, для води – в синій, для стисненого повітря – в білий, для олії – в світло-коричневий кольори і т. д.

Інструмент, яким користується робітник, також повинен бути пристосований для роботи. Необхідно мати інструменти такої форми, щоб робота з ними вимагала найменшої витрати мускульної і нервової енергії, розвивала спритність і вправність, викликала почуття задоволення. В останні роки біомеханікою розроблений ряд рекомендацій по пристосуванню інструментів та приладів до анатомічним і фізіологічним особливостям людини.

3.9. Форми та методи контролю

Підсумкова оцінка з педагогічної практики на місці майстра виробничого навчання визначається на підставі наступних показників: оформлення звітної документації, оцінка керівника від бази практики, захист практики, виконання практичних робіт і дотримання правил техніки безпеки.

Складники оцінювання рівня навчальних досягнень з практики

№ з/п	Види робіт	Ваговий індекс
1	Оформлення звітної документації (Заповнений щоденник, звіт про проходження практики, розроблений індивідуальний план проходження практики)	0,2
2	Розробка планів-конспектів з оцінкою (3-ри залікові)	0,1
3	Виконання практичних завдань і дотримання правил ТБ.	0,1
4	Розробка планів-конспектів (виховного, предметного, профорієнтаційного) заходів.	0,2
5	Індивідуальне завдання.	0,1
6	Аналіз заняття з виробничого навчання.	0,1
7	Захист практики. Презентація до захисту	0,1
8	Виконане завдання з ППХ	0,1
Разом		1

Підсумки практики проводяться під час захисту студентом звіту і практики перед комісією, призначеною завідувачем кафедри. Диференційна оцінка заноситься у екзаменаційну відомість і характеризує успішність студента-практиканта з технологічної практики на рівні інших оцінок. Студент, який отримав незадовільну оцінку або не виконав програму практики, направляється вдруге на практику в період канікул.

3.10. Індивідуальне завдання

Індивідуальні завдання сприяють надбанню студентами під час практики умінь та навичок самостійного розв'язання педагогічних та дидактичних завдань, допомагають здійснити практичне обґрунтування тем при написанні курсових робіт.

Індивідуальне завдання студенти отримують безпосередньо від методиста-керівника практики, який призначається на фаховій кафедрі. Завдання можуть бути різноманітні, зокрема:

1. Розробити завдання для здійснення контролю рівня сформованості вмінь учнів з конкретних тем.
2. Розробити і впровадити у практику нетрадиційну методику проведення занять виробничого навчання.
3. Розробити і виготовити дидактичні матеріали до конкретних тем (обов'язково наочність: макети, плакати, інструкційні карти, операційно – технологічні карти).
4. Проаналізувати інноваційні розробки педагогічних працівників навчального закладу.

3.11. Оцінювання результатів практики.

Підсумки практики проводяться під час захисту здобувачем освіти звіту і практики перед комісією, призначеною завідувачем кафедри. Диференційна оцінка заноситься у екзаменаційну відомість і характеризує успішність студента-практиканта з пройденої практики на рівні інших

оцінок. Здобувач освіти, який отримав незадовільну оцінку або не виконав програму практики, направляється вдруге на практику в період канікул.

Керівник практики звітує перед деканатом та завідувачем кафедри про стан та виконання термінів практики студентів, їх дисципліну та відношення до своїх обов'язків під час практики.

Сума вагових коефіцієнтів відповідає підсумковій оцінці за практику та визначається з таблиці поданої нижче

Оцінка ECTS	Середньозважений бал, що формує інтервальну шкалу	Національна оцінка	
1	2	3	
A	4,75-5,00	5	<i>Відмінно</i> – високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями
B	4,25-4,74	4	<i>Добре</i> – достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями їх практичного впровадження
C	3,51-4,24	4	<i>Добре</i> – середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками
D	3,01-3,50	3	<i>Задовільно</i> – середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками
E	2,75-3,00	3	<i>Задовільно</i> – рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижче середнього
FX	2,00-2,74	2	<i>Незадовільно</i> – низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять з дисципліни
F	0,00-1,99	2	<i>Незадовільно</i> – низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни

4. ЗМІСТ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ЗАЛІКОВОЇ ПРАКТИКИ НА РОБОЧОМУ МІСЦІ ПЕДАГОГА ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ.

Спеціальність: 015 Професійна освіта, спеціалізація: 015.36 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)

ОС «Бакалавр» (3 роки і 10 місяців термін навчання) – 4 курс, 8 семестр.

	Денна форма	Заочна форма
Кількість кредитів	5	-
Кількість годин	150	-
Кількість тижнів	5	-

4.1. Загальні положення

Педагогічна практика бакалаврів у закладах професійної (професійно-технічної) освіти на робочому місці педагога професійного навчання, які отримують підготовку за спеціальністю 015 Професійна освіта, спеціалізації 015.36 Технологія виробів легкої промисловості, є важливим елементом педагогічної підготовки бакалаврів – майбутніх педагогів професійної (професійно-технічної) освіти швейного профілю. Вона проводиться у II півріччі і повинна мати навчально-педагогічний характер. Її зміст спрямований на формування професійно-педагогічних якостей особистості майбутніх викладачів закладів професійної освіти, педагогів, дослідників швейної галузі; на формування готовності до викладацької діяльності в умовах закладів професійної освіти України.

Практика займає чільне місце у процесі виховання у бакалаврів морально-етичних якостей викладача освітнього закладу, індивідуального творчого стилю педагогічної діяльності, потреби в самоосвіті; формування умінь професійного й педагогічного спілкування у викладацькому колективі та зі студентською аудиторією.

Згідно з навчальними планами підготовки фахівців освітнього ступеня «бакалавр» практика планується у 8 семестрі загальною тривалістю 5 тижнів для студентів бакалаврів денної форми навчання. Базою проходження

педагогічної практики студентів є заклади професійної (професійно-технічної) освіти Сумської області.

Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком і працюють за фахом можуть звільнитися від проведення занять та проводити їх за індивідуальним графіком за місцем роботи.

4.2. Мета та завдання практики.

Метою практики є ознайомлення бакалаврів зі всіма сторонами освітнього процесу у закладах П(ПТ)О.

Завдання практики – забезпечення успішного проведення уроків із спеціальних предметів у професійних (професійно-технічних) навчальних закладах. Згідно з підготовленими планами та конспектами, перевіреними методистами і викладачем спецпредметів навчальних закладів, а також навчити учнів (студентів) виконувати окремі доручення викладачів.

Перед здобувачами освіти – практикантами стоїть ряд завдань:

1. Навчитися самостійно і творчо використовувати на практиці теоретичні знання, отримані ними при вивченні педагогіки, психології, методики викладання спецпредметів і спеціальних дисциплін.

2. Навчитися цілеспрямовано спостерігати за ходом педагогічного процесу із спецпредмету шляхом ознайомлення з різного роду документацією: програмами, робочими планами, класними журналами, зошитами учнів тощо.

3. Ознайомитися з передовим педагогічним досвідом викладання спецпредмету в базових навчальних закладах, навчитися його аналізувати, узагальнювати і використовувати в своїй практиці.

4. Навчитися самостійно планувати і проводити заняття з спецпредмету, використовуючи різноманітні педагогічні методи і прийоми для досягнення найбільшої ефективності освітнього процесу.

5. Засвоїти технологію позакласних занять з спецпредмету, звернувши особливу увагу на вироблення вмінь керувати творчістю учнів.

6. Навчитися вміло забезпечувати політехнічне навчання молоді.

7. Набути досвіду проведення виховної роботи. Звернути увагу на ознайомлення з системою виховної роботи класного керівника з колективом учнів, з батьками; оволодіння методикою планування виховних заходів і методами вивчення окремих учнів і класних колективів; збору необхідної педагогічної інформації, складання психолого-педагогічних характеристик.

4.3. Компетентності та програмні результати навчання:

Під час проходження педагогічної практики студенти повинні опанувати такі компетентності:

Загальні компетентності (ЗК).

ЗК 03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 06. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 08. Здатність працювати в команді.

Фахові компетентності (ФК).

ФК 12. Здатність застосовувати освітні теорії та методології у педагогічній діяльності.

ФК 15. Здатність спрямовувати здобувачів освіти на прогрес і досягнення.

ФК 16. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення та інтегрувати їх в освітнє середовище.

ФК 17. Здатність реалізовувати навчальні стратегії, засновані на конкретних критеріях для оцінювання навчальних досягнень.

ФК 20. Здатність здійснювати професійну діяльність з дотриманням вимог законодавства, стандартів освіти та внутрішніх нормативних документів закладу освіти.

ФК 26. Здатність забезпечити якість освіти і управління діяльністю закладу освіти, відповідно до спеціалізації.

Практика забезпечує такі проєктовані результати навчання (ПРН):

ПРН 05. Володіти культурою мовлення, обирати оптимальну комунікаційну стратегію у спілкуванні з групами та окремими особами.

ПРН 08. Самостійно планувати й організовувати власну професійну діяльність і діяльність здобувачів освіти і підлеглих.

ПРН 09. Відшукувати, обробляти, аналізувати та оцінювати інформацію, що стосується професійної діяльності, користуватися спеціалізованим програмним забезпеченням та сучасними засобами зберігання та обробки інформації.

ПРН 10. Знати основи психології, педагогіки, а також фундаментальних і прикладних наук (відповідно до спеціалізації) на рівні, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених цим стандартом та освітньою програмою.

ПРН 11. Володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, уміти проєктувати і реалізувати навчальні/розвивальні проєкти.

ПРН 14. Володіти навичками стимулювання пізнавального інтересу, мотивації до навчання, професійного самовизначення та саморозвитку здобувачів освіти

4.4. Зміст педагогічної практики.

Перший тиждень (пасивна практика) відводиться для ознайомлення з освітнім закладом, його структурою, задачами, вивчення особливостей освітнього процесу в ньому. Студенти-практиканти відвідують уроки із спеціальних дисциплін та інших предметів з метою ознайомлення з класом;

засвоюють способи і види планування навчального матеріалу і виховної роботи, працюють над складанням конспекту першого заняття зі спецдисциплін, а також виконують інші завдання, які витікають із програми практики.

На наступних тижнях (активна практика) бакалаври самостійно дають уроки, працюють помічниками класного керівника, ведуть позакласну роботу із спецпредмету під керівництвом методиста і педагога.

За період педагогічної практики здобувачі освіти проводять не менше 3-х уроків на тиждень зі спеціальної дисципліни.

Під час проведення педагогічної практики здобувач освіти повинен:

- ознайомитися з класним колективом і активно приймати участь разом із класним керівником у виховній роботі;
- приймати участь у передбачених планом практики і особистим індивідуальним планом заходів або проводить їх сам;
- ознайомитися з кабінетом спецпредмету та його обладнанням;
- відвідує уроки викладачів ЗП(ПТ)О та інших студентів-практикантів, бере активну участь в їх аналізі й обговоренні;
- готується до проведення навчальних занять із спецпредмету: розробляє плани і конспекти різних типів уроків із застосуванням різних методів, що відповідають змісту уроків та активізують процес сприйняття і засвоєння матеріалу учнями;
- проводить свої уроки;
- готує наочність до уроків із спецпредмету та позакласних занять, залучаючи до такої роботи учнів;
- проводить факультативні або додаткові заняття, консультації із спецпредмету;
- бере участь у роботі гуртків, організовує і проводить тематичні вечори з історії розвитку швейного виробництва, організовує випуск стінгазет, бюлетнів;
- допомагає у організації і проведенні вікторин, олімпіад з виготовлення

швейних виробів;

- активно проводить виховну роботу у закріпленому класі і навчальному закладі;
- виконує завдання з педагогіки і психології;
- вивчає життя навчального закладу;
- відвідує засідання педагогічних рад (навчального закладу);
- накопичує і оброблює матеріал з практики викладання спецпредметів для написання документації по практиці.

4.5. Обов'язки студентів-практикантів.

1. Здобувачі освіти протягом всієї практики кожного дня приходять в освітній заклад до початку занять і знаходяться в ньому не менше 6 годин. Явка практиканта у освітній заклад у вказаний методистом час обов'язкова.

2. Здобувачі освіти у освітньому закладі є *складовою частиною педагогічного колективу* і тому під час проходження педагогічної практики повинні дотримуватися правил внутрішнього розпорядку навчального закладу, виконувати розпорядження директора, заст. директора з навчально-виховної роботи і керівника практики від факультету і окремих кафедр.

3. На практику студенти приходять вчитися, оволодівати досвідом педагогів професійного навчання. Взаємовідношення з викладачами ЗП(ПТ)О повинні бути діловими, тактовними.

4. Здобувачі освіти зобов'язані виконувати всі види робіт, передбачені програмою педагогічної практики, охайно і добросовісно готуватися до кожного уроку і позакласного заняття. Здобувачі освіти, які недостатньо добре підготувався до заняття, несвоєчасно і неохайно написав конспект уроку, не підготував і не перевірів обладнання до нього, недостатньо засвоїв матеріал і т.п. до уроку **не допускається**, і за цей урок йому виставляється незадовільна оцінка.

5. Виховуючи в учнів охайність і ввічливість по відношенню до товаришів, студент-практикант сам повинен бути зразком

дисциплінованості, організованості, працелюбства.

6. Здобувачі освіти, робота яких на педагогічній практиці визнана незадовільною, зобов'язані повторити педпрактику повністю або частково.

7. Після закінчення практики студенти повинні **в триденний термін** здати своєму груповому керівнику і методисту всю звітну документацію з педагогічної практики.

Відповідно до поставлених завдань після проходження практики здобувачі освіти повинні здати методисту від університету плани-конспекти із спецпредмету, а також:

- Календарно-тематичний план проведених уроків (погоджений з методистом на першому тижні практики).
- Плани-конспекти всіх уроків. З них не менше 5 залікових розширених конспектів із виготовленою наочністю (перед проведенням кожного уроку попередньо розглянути з методистом та викладачем і отримати у них дозвіл на проведення уроку).
- Аналіз уроку колеги студента-практиканта (відвідування уроку є обов'язковим).
- План-конспект проведення одного заняття позакласної роботи (гуртка, факультативу тощо).
- Сценарій проведеного виховного заходу із спецпредмету (перед проведенням попередньо обговорити план-конспект заходу з методистом, викладачем та класним керівником і отримати у них дозвіл на проведення заходу).

4.6. Методичне забезпечення практики.

Кафедри факультету:

- забезпечують належний рівень загально-педагогічної, психологічної і методичної підготовки студентів з усіх видів практик;
- беруть участь у розробці наскрізних програм практики студентів;
- на основі наскрізної програми практики розробляють робочі

програми з кожного виду практики і при необхідності доопрацьовують їх, але не рідше, ніж один раз на три роки;

- пропонують бази практик;
- забезпечують ознайомлення керівників закладів (організацій, установ)

програмами практики;

- здійснюють керівництво і контроль за проведенням практики;
- призначають методистів, групових керівників;
- консультують студентів і забезпечують виконання завдань з НДРС;
- сприяють упровадженню досягнень науки і передового педагогічного

досвіду в зміст і організацію педагогічних практик;

- вивчають і узагальнюють передовий досвід організації педагогічної та інших видів практики інших ЗВО України, подають пропозиції вченим радам факультетів та вченій раді університету щодо її вдосконалення;

- консультують студентів, учителів шкіл, вихователів і методистів з усіх питань, що виникають у процесі практики;

- розробляють методичну документацію з питань практики, завдання з НДРС.

- беруть участь у настановних та підсумкових конференціях студентів-практикантів;

- забезпечують студентів необхідною навчально-методичною літературою;

- організують у кабінетах виставки матеріалів практики;

- проводять консультації з актуальних проблем сучасної науки, з питань підготовки і проведення студентами завдань практики;

- аналізують хід і результати педагогічної практики, уживають заходів щодо її вдосконалення.

- заслуховують звіти викладачів - керівників практики про проведenu роботу, обговорюють підсумки та аналізують виконання програм практики на засіданнях кафедри;

- подають до деканатів звіти про проведення практики з пропозиціями

щодо удосконалення її організації;

- викладачі кафедр вивчають нові заклади і установи з метою найбільш ефективного їх використання у якості баз практики студентів.

4.7. Методичні рекомендації до оформлення документації практики **Вимоги до оформлення календарно-тематичного плану.**

Календарно-тематичне планування передбачає оптимальні шляхи реалізації освітніх, розвиваючих та виховних функцій освітнього процесу в системі уроків та позаурочних занять з певної теми або розділу програми. Воно потрібне ще й для реалізації принципу педагогічного передбачення.

Календарно-тематичного план повинен містити: дати проведення уроків; кількість годин, відведених на тему; теми уроків; демонстрації; домашнє завдання.

Вимоги до оформлення план-конспекту уроку та його проведення

Планування уроку – складова частина підготовки викладача до конкретного заняття. Підготовка до заняття – це його прогнозування, продумування в деталях, знаходження раціональних зв'язків між ними, ТЗН та дидактичні матеріали.

Процес планування конкретного заняття можна умовно поділити на дві частини: а) визначення мети заняття, його змісту, структури, забезпечення потрібними засобами навчання тощо; б) оформлення плану-конспекту заняття.

Основні етапи планування заняття та підготовки до нього викладача. Заняття, проведення якого підпорядковано всім закономірностям процесу навчання, є водночас витвором мистецтва, мистецтва поєднання навчання й виховання. Оскільки цей план спирається на закономірності процесу навчання, можна сформулювати певний алгоритм підготовки викладача до заняття, основними елементами якого є визначення:

- місця заняття в системі занять з певної теми, розділу;
- мети заняття – освітньої, виховної, розвиваючої, профорієнтаційної;

- оптимального обсягу навчального матеріалу, основних понять та інформаційного змісту в ньому: поділ (у разі потреби) певного обсягу навчального матеріалу на окремі смислові частини та складання його структурної схеми (графа, опорного конспекту);
- знань і умінь, які слід актуалізувати перед вивченням нового матеріалу; уточнення міжпредметних зв'язків;
- структури заняття і конкретних дій викладача та учнів (студентів) на всіх етапах заняття; розподіл часу заняття між його етапами;
- змісту самостійної роботи учнів (студентів) на уроці, засобів його дидактичного забезпечення (роздатковий дидактичний матеріал, фронтальний експеримент, довідники тощо), форм його організації (фронтальна, групова), потрібного пояснення;
- додаткових завдань для учнів, які проявляють поглиблений інтерес до вивчення спецпредмету, та учнів, які не встигають;
- форм і засобів контролю знань, складання списку учнів, знання яких буде перевірено;
- технічних засобів навчання (кіно-, відео-, діапроекції, схеми, плакати) та їх підготовка до уроку, записи і малюнки на дошці;
- форми підведення підсумків уроку;
- завдань для позакласних дослідів і спостережень, іншої роботи з теми.

При складанні план-конспекту уроку перед вчителем виникає завдання: як побудувати процес вивчення теми (розділу) так, щоб на уроці було оптимально розв'язано три основні дидактичні завдання: *первинне опрацювання нового навчального матеріалу, закріплення і розвиток його, контроль й оцінка знань та результатів навчальної роботи*. Відведений програмою час слід раціонально розподілити для успішного розв'язання цих завдань. Кожний урок має бути призначений для досягнення однієї чи кількох основних дидактичних цілей.

В основі плану лежить дидактична структура уроку, компоненти якої визначають зміст (елементи знань та способи дій) і способи навчання.

План уроку може мати таку структуру:

1. *Тема, розділ (система уроків) за програмою.* Тут визначається:

- а) мета (загальна, дидактична) системи уроків;
- б) типи уроків;
- в) методи навчання;
- г) засоби навчання (ТЗН, унаочнення);
- д) види контролю та способи зворотного зв'язку.

2. *Актуалізація опорних знань.* Тут визначають:

- а) опорні знання до кожного уроку (групи уроків); види міжпредметних та внутрішньопредметних зв'язків;
- б) типи самостійних робіт, які актуалізують потрібні знання і способи дій.

3. *Формування нових понять і способів дій.* Це основний розділ плану, де визначається:

- а) нові експериментальні факти, способи, величини, стандарти і поняття, що вивчаються;
- б) передбачуване розширення знань, умінь і навичок (що учні повинні знати й уміти після вивчення теми);
- в) основні поняття теми, основний та інформаційний матеріал.

4. *Застосування (формування) умінь та навичок.* У цьому розділі плану зазначають:

- а) типи самостійних робіт;
- б) міжпредметні та внутрішньопредметні зв'язки, потрібні для формування системи знань та світогляду;
- в) засоби узагальнення і систематизації знань та умінь.

5. *Домашнє завдання.* Включає:

- а) повторення матеріалу уроку;
- б) творча частина завдання (індивідуалізовано).

Аналіз занять із спецпредметів

Головним завданням заняття із спецпредмету є встановлення результату навчально-виховної діяльності викладача (студента-практиканта) і учнів

(студентів); при цьому необхідно вказати, що сприяло досягненню мети уроку, а що заважало, які недоліки мали місце на уроці та їх причини. Аналізуючи урок, слід мати на увазі, що метою аналізу будь-якого уроку є не тільки виявлення недоліків, а й виявлення позитивних сторін в роботі кожного викладача (студента-практиканта), чому треба вчитися у нього.

В процесі спостереження уроку треба записувати якнайбільшу кількість нотаток, які стосуються до різних сторін заняття. Відповідно до цього фіксувати свої зауваження та узагальнення. З цією метою рекомендується сторінку зошита, в якому ведеться запис уроку, ділити вертикально на дві частини: основна частина (три чверті) для фіксації фактів по ходу заняття і чверть сторінки для запису зауважень та узагальнень.

Ці матеріали дадуть можливість після уроку глибоко продумати всі його сторони, щоб підготуватися до поглибленого аналізу.

Обговорення заняття рекомендується почати із самооцінки студентом-практикантом свого уроку. Тому перше слово надається практиканту, який проводив заняття. Він же і відповідає на запитання, якщо їх будуть задавати присутні. Далі слово надається по черзі всім практикантам і викладачу, які були присутніми на його занятті. Останнє слово для своїх зауважень і для проведення підсумків обговорення бере методист. Він же оцінює заняття і оголошує оцінку.

Аналіз заняття проводиться за такими питаннями:

А. Організація заняття

1. Своєчасна поява учнів (здобувачів) і практиканта в клас.
2. Форма привітання і перевірка присутніх учнів (студентів) на уроці.
3. Наявність крейди, вологої ганчірки; готовність дошки.
4. Чи готові учні (студенти) до уроку (наявність на партах зошитів із спецпредмету, підручника, ручки, олівця, лінійки тощо).
5. Чи підготовлені наочні посібники, технічна апаратура.
6. Чи точно по дзвінку починається і закінчується урок.

7. Вказати час, витрачений на організацію уроку.

Б. Перевірка домашнього завдання

1. Способи перевірки домашнього завдання; чи являються вони навчальними, чи активізують клас.

2. Якість виконання домашнього завдання.

3. Чи підготовлені учні (студенти) до сприйняття нового матеріалу.

В. Тип, структура, зміст уроку і методика його проведення

1. Тип уроку, правильність вибору типу заняття.

2. Відповідність структури уроку його типу.

3. Відповідність змісту заняття вимогам програми.

4. Науково-технічний рівень уроку. Повнота, точність і правильність використання фахової термінології.

5. Відповідність змісту навчального матеріалу віковим особливостям учнів (студентів) і рівню їх підготовки.

6. Наочність на уроці, ефективність її застосування. Рівень техніки демонстраційного експерименту.

7. Вивчення нового матеріалу. Створення проблемно-пошукової ситуації. Передбачення викладачем можливих труднощів і шляхи їх усунення.

8. Шляхи активізації розумової діяльності на уроці.

9. Наявність зв'язку з пройденим матеріалом.

10. Рівень самостійної роботи учнів (студентів) на уроці.

11. Закріплення нових знань на уроці. Способи використання знань в різних ситуаціях, розуміння зв'язку теорії з явищами оточуючого середовища.

12. Урахування знань, умінь і навичок, які були отримані учнями на занятті. Об'єктивність і мотивація оцінок викладача. Якість знань студентів, позитивні та негативні сторони їх підготовки, що виявилися на занятті. Помилки, допущені учнями і способи їх виправлення. Культура мови учнів.

13. Домашнє завдання. Інструктаж викладача про раціональні

прийоми розумової діяльності учнів (студентів) вдома.

14. Досягнення мети уроку.

15. Раціональність використання часу на уроці.

16. Навчальна та виховна цінність уроку.

17. Якими прийомами роботи практикант забезпечив дисципліну, увагу, контакт з класом, цікавість учнів (студентів) до заняття? Яким було відношення учнів (студентів) до уроку в цілому та їх поведінка на окремих його етапах?

18. Які педагогічні якості практиканта проявилися на занятті?

19. Практикант на занятті: культура мови і зовнішнього вигляду (одяг, макіяж, зачіска); поза і манера під час викладання матеріалу; голос, міміка, дикція, ритм викладання; наявність педагогічного такту і авторитет.

20. Загальна оцінка заняття. Поради практиканту.

Критерії оцінювання аналізу заняття, виконаного студентом-практикантом.

Загальні вимоги до практиканта

1. Знання фактичного матеріалу зі свого фаху.

2. Уміння самостійно підготуватись до уроку.

3. Уміння творчо проводити заняття.

4. Уміння володіти класом.

5. Бездоганна мовна грамотність і висока педагогічна майстерність.

Основні вимоги до уроку

1. Наукова витриманість і зміст уроку.

2. Правильна побудова заняття у відповідності до дидактичних принципів.

3. Належна дисципліна на уроці.

4. Методично правильне проведення заняття.

5. Досягнення поставленої освітньої, виховної і розвиваючої мети.

Вимоги до аналізу виховного заходу.

Виховний захід повинен містити: тему, цілі, завдання, дату проведення, місце проведення, програму, дійових осіб та виконавців, сценарій; підпис класного керівника, вчителя та методиста з оцінками кожного.

4.8. Звітність про практику

До захисту практики студенти повинні подати:

Груповому керівнику

1. Щоденник психолого-педагогічних спостережень. (Додаток Т)
2. Індивідуальний план роботи студента на період педагогічної практики (навчально-методична робота, виховна робота, вивчення колективу у закріпленій групі, психологічні спостереження). (Додаток У)
3. Характеристика (сертифікат) на роботу студента-практиканта з рекомендованою оцінкою за педпрактику.
4. План-конспект виховного заходу (враховуються творчий підхід, оригінальність, новизна) з оцінкою та підписом майстра (викладача). (Додаток Г)
5. Звіт про роботу, проведену за період педагогічної практики, аналіз своєї діяльності, зауваження щодо організації педпрактики, її змісту, пропозиції щодо покращення її організації. (Додаток Ф)
6. Наочність. Фотоматеріали, відеоматеріали із фіксацією основних (ключових) моментів проходження практики.

Якщо результатом виробничої діяльності учнів ЗП(ПТ)О є конкретний продукт, представити його на захисті практики.

Методисту профільної кафедри:

1. Графік проведення занять студентом на час проходження практики.
2. П'ять план-конспектів занять з спецдисциплін з підписами педагога професійного навчання (викладача) і рекомендованими оцінками, завірені печатками ЗП(ПТ)О. (Додаток Х)

До планів - конспектів додаються:

- а) інструкційні картки;

- б) перелік навчально-виробничих робіт (на період практики);
- в) перелік пробних робіт для учнів (на період заняття)
- 3. План-конспект позакласного (гурткового) заняття професійного спрямування з оцінкою та підписом майстра (викладача) (Додаток Г).
- 4. Повний аналіз заняття з спецдисципліни.
- 5. Повний аналіз виховного заходу.
- 6. Індивідуальне завдання.
- 7. Оформлена документація з титулкою. (Додаток Ц)

Представнику кафедри психології:

- 1. Психолого-педагогічна характеристика на колектив.

4.9. Форми та методи контролю

Підсумкова оцінка з педагогічної практики на місці педагога професійного навчання визначається на підставі наступних показників: оформлення звітної документації, оцінка керівника від бази практики, захист практики, виконання практичних робіт і дотримання правил техніки безпеки.

Складники оцінювання рівня навчальних досягнень з практики

№ з/п	Види робіт	Ваговий індекс
1	Оформлення звітної документації (Заповнений щоденник, звіт про проходження практики, розроблений індивідуальний план проходження практики)	0,2
2	Розробка планів-конспектів з спецдисциплін з оцінкою (5-ть залікові)	0,1
3	Виконання практичних завдань і дотримання правил ТБ.	0,1
4	Розробка планів-конспектів (виховного, предметного, профорієнтаційного) заходів	0,2
5	Індивідуальне завдання	0,1
6	Аналіз заняття і проведеного виховного заходу.	0,1
7	Захист практики. Презентація до захисту	0,1
8	Виконане завдання з ППХ на колектив (Есе)	0,1
Разом		1

Підсумки практики проводяться під час захисту студентом звіту і практики перед комісією, призначеною завідувачем кафедри. Диференційна оцінка заноситься у екзаменаційну відомість і характеризує успішність студента-практиканта з технологічної практики на рівні інших оцінок. Студент, який отримав незадовільну оцінку або не виконав програму практики, направляється вдруге на практику в період канікул.

4.10. Індивідуальне завдання

Індивідуальні завдання сприяють надбанню студентами під час практики умінь та навичок самостійного розв'язання педагогічних та дидактичних завдань, допомагають здійснити практичне обґрунтування теми у подальшому для написання магістерської роботи.

Індивідуальне завдання студенти отримують безпосередньо від методиста-керівника практики, який призначається на фаховій кафедрі. Завдання можуть бути різноманітні, зокрема:

5. Розробити завдання для здійснення контролю рівня сформованості вмінь учнів з конкретних тем.

6. Розробити і впровадити у практику нетрадиційну методику проведення занять виробничого навчання.

7. Розробити і виготовити дидактичні матеріали до конкретних тем (обов'язково наочність: макети, плакати, інструкційні карти, операційно – технологічні карти).

8. Проаналізувати інноваційні розробки педагогічних працівників навчального закладу.

4.11. Оцінювання результатів практики.

Підсумки практики проводяться під час захисту здобувачем освіти звіту і практики перед комісією, призначеною завідувачем кафедри. Диференційна оцінка заноситься у екзаменаційну відомість і характеризує успішність студента-практиканта з пройденої практики на рівні інших

оцінок. Здобувач освіти, який отримав незадовільну оцінку або не виконав програму практики, направляється вдруге на практику в період канікул.

Керівник практики звітує перед деканатом та завідувачем кафедри про стан та виконання термінів практики студентів, їх дисципліну та відношення до своїх обов'язків під час практики.

Сума вагових коефіцієнтів відповідає підсумковій оцінці за практику та визначається з таблиці поданої нижче

Оцінка ECTS	Середньозважений бал, що формує інтервальну шкалу	Національна оцінка	
1	2	3	
A	4,75-5,00	5	<i>Відмінно</i> – високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями
B	4,25-4,74	4	<i>Добре</i> – достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями їх практичного впровадження
C	3,51-4,24	4	<i>Добре</i> – середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками
D	3,01-3,50	3	<i>Задовільно</i> – середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками
E	2,75-3,00	3	<i>Задовільно</i> – рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижче середнього
FX	2,00-2,74	2	<i>Незадовільно</i> – низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять з дисципліни
F	0,00-1,99	2	<i>Незадовільно</i> – низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни

ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ СЛОВНИК

Адаптація професійна – процес або результат процесу пристосування працівника в початковий період його роботи на підприємстві до особливостей робочого місця та організації праці на виробництві.

Академічна свобода – самостійність і незалежність учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової та/або інноваційної діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова, думки і творчості, поширення знань та інформації, вільного оприлюднення і використання результатів наукових досліджень з урахуванням обмежень, установлених законом.

Актив учнівський – частина соціальної групи (колективу), організації, що виявляє найбільшу ініціативу в одержанні завдань для групи й наполегливість у їх виконанні.

Важковиховуваність – поняття, що пояснює випадки труднощів, з якими стикається педагог під час організації та здійснення виховного процесу.

Викладацька діяльність – діяльність, спрямована на формування знань, інших компетентностей, світогляду, розвиток інтелектуальних і творчих здібностей, емоційно-вольових та/або фізичних якостей здобувачів освіти (лекція, семінар, тренінг, курси, майстер-клас, вебінар тощо), та впровадження педагогічним (науково-педагогічним) працівником, самозайнятою особою (крім осіб, яким така форма викладацької діяльності заборонена законом) або іншою фізичною особою на основі відповідного трудового або цивільно-правового договору.

Дидактичний тест – це система пов'язаних предметним змістом завдань специфічної форми, що дозволяє здійснювати кваліметричні процедури вимірювання і оцінювання результатів навчання – знань, умінь і навичок досліджуваних.

Електронний підручник – електронне навчальне видання із систематизованим викладом навчального матеріалу, що відповідає освітній програмі, містить цифрові об’єкти різних форматів та забезпечує інтерактивну взаємодію.

Заклад освіти – юридична особа публічного чи приватного права, основним видом діяльності якої є освітня діяльність.

Засоби навчання – це різноманітні матеріали і знаряддя навчального процесу, завдяки яким більш успішно і за короткий час досягаються визначені цілі навчання.

Здобувачі освіти – вихованці, учні, студенти, курсанти, слухачі, стажисти, аспіранти (ад’юнкти), докторанти, інші особи, які здобувають освіту за будь-яким видом та формою здобуття освіти.

Інклюзивне навчання – система освітніх послуг, гарантованих державою, що базується на принципах недискримінації, врахування багатоманітності людини, ефективного залучення та залучення до освітнього процесу всіх його учасників.

Інклюзивне освітнє середовище – сукупність умов, способів і засобів їх реалізації для спільного навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей.

Кваліфікація – визнана вповноваженим суб’єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання).

Колектив – організована форма об’єднання людей на основі цілеспрямованої діяльності.

Колектив учнівський – таке об’єднання учнів, життєдіяльність якого визначається цілями й завданнями, що впливають із потреб суспільного, колективного та індивідуального розвитку, в якому функціонує самоврядування, а стосунки між учнями (ділові й особисті) є гуманними, характеризуються взаємною повагою і відповідальністю, спільним прагненням до загального успіху.

Компетентність – динамічна комбінація знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, що визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти.

Компетенція – коло повноважень посадової особи, у межах якого вона повинна мати необхідні пізнання і має право приймати відповідальні рішення.

Метод навчання – спосіб взаємодії викладача та учнів, у результаті якої відбувається розв’язання завдань навчального процесу.

Методи виховання – це сукупність найбільш загальних способів розв’язання виховних завдань і здійснення виховних взаємодій, способів взаємопов’язаної діяльності вихователів і вихованців, спрямованих на досягнення цілей виховання; сукупність специфічних способів і прийомів виховної роботи, що використовують у процесі формування особистісних якостей учнів для розвитку їхньої свідомості, мотиваційної сфери і потреб, для вироблення навичок і звичок поведінки, а також їхньої корекції й удосконалення.

Методи дослідження – сукупність шляхів установаження параметрів, структури, інших характеристик досліджуваних об’єктів.

Методична робота – це заснована на досягненнях науки та передового досвіду система аналітичної, організаційної, діагностичної, пошукової, дослідницької, науково-практичної, інформаційної діяльності з метою вдосконалення професійної компетентності педагогічних працівників та підвищення ефективності навчально-виховного процесу

Методичне об’єднання – це одна з організаційних форм колективної методичної роботи в системі підвищення кваліфікації учителів.

Методологія – це вчення про принципи побудови, форми і способи науково-пізнавальної діяльності.

Модернізація – удосконалення, покращення, оновлення об'єкта, приведення його у відповідність до нових вимог і норм, технічних умов, показників якості.

Навчальна програма – документ, що визначає зміст і обсяг знань, умінь і навичок з кожного предмета, зміст розділів і тем з розподілом їх за роками навчання.

Наукове дослідження – особлива форма процесу пізнання, систематичне, цілеспрямоване вивчення об'єктів, в якому використовують засоби і методи науки і яке завершується формулюванням знання про досліджуваний об'єкт.

Освітній процес – система науково-методичних і педагогічних заходів, спрямованих на розвиток особистості шляхом формування та застосування її компетентностей.

Освітній стандарт – взірець, норма виміру. Взірець для визначення змісту освіти, керівництво для побудови навчальних програм, норма виміру як основа для розроблення стандартизованих вимірів якості навчальних досягнень учнів.

Освітня діяльність – діяльність суб'єкта освітньої діяльності, спрямована на організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу у формальній та/або неформальній освіті.

Освітня програма – єдиний комплекс освітніх компонентів (предметів вивчення, дисциплін, індивідуальних завдань, контрольних заходів тощо), спланованих і організованих для досягнення визначених результатів.

Особа з особливими освітніми потребами – особа, яка потребує додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі з метою забезпечення її права на освіту.

Педагогічна діяльність – інтелектуальна, творча діяльність педагогічного (науково-педагогічного) працівника або самозайнятої особи у формальній та/або неформальній освіті, спрямована на

навчання, виховання та розвиток особистості, її загальнокультурних, громадянських та/або професійних компетентностей.

Педагогічний етикет – це сукупність правил і моделей моральної поведінки педагога в типових ситуаціях та обставинах педагогічної діяльності.

Педагогічний процес – спеціально організована, цілеспрямована взаємодія педагогів і вихованців, метою якої є вирішення освітніх проблем і розвиток особистості.

Педагогічні здібності – сукупність психічних рис особистості, необхідних для успішного оволодіння педагогічною діяльністю, її ефективного здійснення.

Принципи навчання – основні вихідні положення теорії навчання, що є визначальними для змісту, організаційних форм, методів. Ці положення є нормативними вимогами до організації та проведення дидактичного процесу і мають характер загальних вказівок, правил і норм.

Професія – конкретна діяльність, ремесло, комплекс функцій, рід праці, що виконується індивідом та становить частину будь-якої трудової діяльності. Характерними ознаками цього поняття є постійність у часі, наявність певних умінь, узгодженість з нормами загальнолюдської моралі, опора на екоцентричну, екологічну свідомість і матеріальне забезпечення людини.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті в процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів. Рівень освіти – завершений етап освіти, що характеризується рівнем складності освітньої програми, сукупністю компетентностей, які визначені, як правило, стандартом освіти та відповідають

певному рівню Національної рамки кваліфікацій.

Система освіти – сукупність складників освіти, рівнів і ступенів освіти, кваліфікацій, освітніх програм, стандартів освіти, ліцензійних умов, закладів освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності, учасників освітнього процесу, органів управління у сфері освіти, а також нормативно-правових актів, що регулюють відносини між ними.

Слухач професійного (професійно-технічного) закладу – це особа, зарахована до цього закладу на навчання за програмами курсової підготовки, перепідготовки чи підвищення кваліфікації.

Спеціальність – вид постійної діяльності, що відображає поділ праці в рамках професії.

Структура (будова, зв'язок, устрій) – внутрішня організація цілісної системи, що є специфічним способом взаємозв'язку, взаємодії компонентів, що її утворюють.

Структура уроку – побудова уроку: елементи або етапи будови уроку, їх послідовність, взаємозв'язки між ними.

Суб'єкт освітньої діяльності – фізична або юридична особа (заклад освіти, підприємство, установа, організація), що провадить освітню діяльність.

Творчість педагогічна – оригінальний і високоефективний підхід учителя до вирішення навчально-виховних завдань, збагачення теорії й практики виховання та навчання.

Технологія навчання – це в загальному розумінні системний метод створення, застосування й визначення всього процесу навчання і засвоєння знань з урахуванням технічних і людських ресурсів та їх взаємодії, що ставить своїм завданням оптимізацію освіти.

Урок – форма організації навчання, за якої навчальні заняття проводяться вчителем з групою учнів постійного складу, одного віку і рівня підготовки протягом певного часу і відповідно до розкладу.

Учень професійного (професійно-технічного) навчального закладу – це випускник основної або старшої загальноосвітньої школи, зарахований до професійного навчального закладу на навчання за програмами професійно освіти. Йому видають учнівський квиток.

Якість освіти – відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом освіти та/ або договором про надання освітніх послуг.

Якість освітньої діяльності – рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що забезпечує здобуття особами якісної освіти та відповідає вимогам, встановленим законодавством та/або договором про надання освітніх послуг.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бондар В. І. Дидактика: підручник. Київ: Либідь, 2005. 264 с.
2. Волкова Н. П. Педагогіка: навч. посіб. Київ, 2003. 576 с.
3. ДСТУ 8302:2015. Видання. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Чинний від 2015-06-22. Вид. офіц. Київ, 2016. 20 с. (Інформація та документація). URL: <http://lib.pnu.edu.ua/files/dstu-8302-2015.pdf> (дата звернення: 23.09.2023).
4. Зайченко І. В. Педагогіка: підручник. 3-тє вид., переробл. та допов. Київ:Ліра-К, 2016. 608 с.
5. Закон України «Про охорону праці». Вводиться в дію Постановою ВР № 2695-ХІІ від 14.10.92, ВВР, 1992, № 49, ст.669. URL: <https://zakon.help/law/2694-XII/edition20.01.2018>.
6. Закон України «Про охорону праці». Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, N 2, ст.10 від 17.12.2002 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/229-15>
7. Карпенчук С. Г. Теорія і методика виховання: навч. посіб. Київ, 1997.
8. Конституція України: офіц. текст. Київ: КМ, 2013. 96 с.
9. Концепція розвитку Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка на 2015–2020 роки. URL: <https://drive.google.com/file/d/0B1PrGvfDqTb4cU9pVkV2LUNsNHc/viewhttps://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>(дата звернення: 17.09.2023).
10. Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка: підручник. Київ, 2007. 447 с.
11. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка: навч. посіб. 3-є вид., доп. Київ, 2001. 608с.
12. Педагогічна практика студентів напряму підготовки «Професійна освіта» : навчально-методичний посібник. Ю. В. Апелькін, Н. М. Ільїна. Глухів, 2013. 44 с.

13. Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах: Наказ Міністерства освіти України від 2 червня 1993 року № 164.

14. Положення про організацію, проведення практичної підготовки здобувачів освіти в Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка. URL: https://drive.google.com/file/d/1sapBqoAbT-RVs_e8TOx-bBzKlSSWy1C3/view

15. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 09.08.2019. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 17.08.2023).

16. Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 № 641 «Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді» : наказ Міністерства освіти і науки України від 29.07.2019 № 1038. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/5d5/279/7ca/5d52797ca746c359374718.pdf> (дата звернення: 23.05.2023).

17. Про внесення змін до Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України: наказ Міністерства освіти України від 20.12.1994 р. № 351. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19><https://ips.ligazakon.net/document/view/MUS044?an=156> (дата звернення: 17.09.2023).

18. Про затвердження положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України: наказ Міністерства освіти України від 08.04.1993 р. № 93. Дата оновлення: 20.12.1994. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19><https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93> (дата звернення: 17.09.2023).

19. Про наукову, науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII. Дата оновлення: 16.07.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19> (дата звернення: 17.09.2023).

20. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року: Указ Президента України від 25.06.2013 № 344/2013. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19><https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18><https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/344/2013> (дата звернення: 17.09.2023).

21. Про невідкладні заходи щодо забезпечення функціонування та розвитку освіти в Україні: Указ Президента України від 04.07.2005 № 1013/2005. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19><https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18><https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1013/2005> (дата звернення: 18.09.2023).

22. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Дата оновлення: 09.08.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 17.09.2023).

23. Про внесення змін до Закону України «Про охорону праці» № 229-IV, 21. 11. 2002. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T020229.html

24. Проект Концепції розвитку освіти України на період 2015–2025 років. URL: <http://ru.osvita.ua/news/43501/> BF

ДОДАТКИ

Додаток А

Зразок оформлення титульного аркушу звіту студента

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ГЛУХІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА

Кафедра професійної освіти та комп'ютерних технологій

Звіт про роботу

студента (ки) – практиканта (ки)

(прізвище, ім'я, по батькові)

групи __ , курсу _____, факультету технологічної і професійної освіти
Глухівського національного педагогічного університету ім. О. Довженка,
який (яка) проходив (ла) навчально-педагогічну (безвідривну) практику
у групі _____ , ОП «_____»

ЗП(ПТ)О«_____»

(назва закладу)

з _____ по _____ 20__ року

Глухів 20__ рік

Зразок оформлення індивідуального плану роботи студента
на безвідривну практику

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ГЛУХІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА

Кафедра професійної освіти та комп'ютерних технологій

«Затверджую»

Майстер виробничого навчання

Груповий керівник

« _____ » _____ 20__ р.

Індивідуальний план роботи
студента (ки) – практиканта (ки)

(прізвище, ім'я, по батькові)

групи _____, курсу _____, факультету технологічної і професійної освіти
Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра

Довженка,

який (яка) проходив (ла) педагогічну практику безвідривну (навчально-
методичну)

у групі _____, ОП « _____ »

ДНЗ

« _____ »

(назва закладу)

з _____ по _____ 20__ року

Тижні	Зміст роботи	Аналіз роботи

Орієнтовна схема аналізу заняття**Початок уроку**

- організаційна частина;
- якість підготовки майстерні (полігону) до проведення занять.

Забезпеченість учнів спецодягом.

Рівень підготовки педагогічного працівника:

- наявність:

а) журналу виробничого (теоретичного) навчання групи;

б) робочої навчальної програми з предмету професійно-практичної підготовки;

в) плану виробничого навчання на місяць;

г) плану занять.

- відповідність теми заняття, зазначеної в журналі виробничого навчання, робочій навчальній програмі з предмету професійно-практичної підготовки;

- забезпечення виробничої майстерні наочністю відповідно до теми заняття;

- рівень забезпечення кожного робочого місця інструментом, технологічними картками, ескізами, посібниками.

Раціональне використання часу педагогічним працівником під час проведення занять.

Даний показник перевіряється шляхом спостереження за ходом проведення уроку, раціональністю розподілу часу, враховуючи тип уроку, структуру, здійсненням допомоги учням, які не встигають, підтримкою дисципліни на занятті, застосуванням інноваційних технологій навчання під час уроку.

Дотримання техніки безпеки під час проведення уроків виробничого навчання.

Звернути увагу на:

Продовження додатку В

1. шляхи формування в учнів трудової дисципліни;
2. правильність прийомів виконання робіт;
3. інструктування з охорони праці та сприйняття учнями інформації;
4. реєстрація інструктажів у журналі виробничого навчання (форма 3)

Закріплення нового матеріалу, підведення підсумків заняття,**домашнє завдання.**

Звернути увагу на:

1) методи та форми, які використовуються для перевірки засвоєних учнями знань;

2) типові помилки, які допускаються учнями при виконанні виробничих вправ чи завдань;

3) наявність аналізу помилок та форми його проведення;

4) повідомлення домашнього завдання, враховуючи активність групи під час заняття, здатність учнів сприймати матеріал*;

5) з'ясувати, за якими критеріями проводиться професійний відбір претендентів на здобуття робітничої професії;

6) проаналізувати програми і навчальні плани для перепідготовки, підвищення кваліфікації робітничих кадрів. У чому полягають відмінності між ними. У чому полягають відмінності між названими планами та планами і програмами для отримання первинної робітничої професії. Результати порівнянь занести у звіт;

7) відповідно до плану виховної роботи в навчальній групі підготувати і провести виховний захід.

** Домашнє завдання видається з метою відновлення в пам'яті новизни уроку. Майстер виробничого навчання у своїй роботі повинен пам'ятати три основні властивості пам'яті: запам'ятовування, відновлювання, забування.*

Додаток ГЗразок оформлення плану-конспекту виховного заходу

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
 ГЛУХІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
 ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА

*Кафедра професійної освіти
 та комп'ютерних технологій*

План-конспект виховного заходу

(тема)
 проведеного у _____ групі

(назва освітнього закладу)
 студента _____ групи _____ курсу
 факультету технологічної і професійної освіти
 Глухівського національного педагогічного університету ім. О. Довженка

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____ Майстер виробничого навчання
 _____ Груповий керівник

Глухів 20__рік.

Продовження додатку Г

Зміст і оформлення виховного заходу

Виховний захід – це одна з найпоширеніших організаційних форм у позаурочній та позашкільній виховній роботі. Він повинен природно витікати із конкретних життєвих ситуацій у класі, гуртку, школі, закладі позашкільної освіти, у навколишньому середовищі. Під час планування варто зважати на умови життя й оточення, на національну культуру, традиції, на вікові й індивідуальні особливості здобувачів освіти конкретного класу, групи, їхні інтереси, на завдання виховної роботи з певним класом, на особливості шкільного колективу чи колективу гуртка.

Підготовка й організація виховного заходу спрямовані на формування й розвиток ставлення учнів до оточуючих людей і речей, підвищення рівня їх вихованості. При цьому слід пам'ятати, що в процесі кожної взаємодії зазвичай розв'язують цілий комплекс виховних завдань.

Виховний захід – це процес, перебіг якого передбачає кілька взаємопов'язаних стадій (етапів):

1. Цілепокладання (аналіз обстановки, визначення актуальності теми заходу, цілі, завдання виховної справи).
2. Планування (підготовча частина, організаційна частина, складання програми виховного заходу).
3. Організація діяльності вихованців.
4. Самовираження особистості й результати безпосереднього виховного впливу, колективний аналіз виховної дії, самоаналіз.
5. Педагогічна рефлексія та релаксація.

Складання програми виховного заходу

Підготовча частина

Визначення мети й завдань заходу:

- обрати види, форми та методи роботи з урахуванням віку учнів;
- вибір форми виховних занять залежно від змісту та спрямування виховних завдань, віку учнів, рівня їх вихованості;
- продумати, як найоптимальніше залучити учнів до підготовки та проведення заходу;
- визначити можливість участі батьків, фахівців з тематики заходу, психологів, представників громадських організацій.

Організаційна частина:

– добір тематичного матеріалу (змістовність, переконливість з огляду на застосування вербальних методів, методів привчання, спонування, а також змагання, заохочення);

Продовження додатку Г

– застосування цікавих, творчих, індивідуальних завдань;
– побудова логічної послідовності й завершеності теми на підставі обраної мети заходу;

– визначення тривалості заходу з урахуванням віку учасників та місця проведення;

– добір матеріалу для оформлення композицій з метою досягнення емоційності сприймання (за потреби).

Алгоритм роботи над виховним заходом

1. План підготовки (детальний). Письмовий виклад.
2. Написання сценарію. Письмовий виклад перебігу заходу.
3. Складання схеми аналізу заходу.

Тема: стислий, короткий вислів, іноді віршований, що розкриває суть виховного заходу.

Мета: ідеальне уявлення результату, який має бути досягнутий на прикінці заходу.

Загальна мета на тому чи іншому рівні таксономії (ієрархії) є синтетичною категорією, що охоплює всі аспекти педагогічної взаємодії. Вона конкретизується завданнями, які повинні бути реальними (посильними).

Завдання мають бути спрямовані на:

- а) емоційне стимулювання;
- б) формування відповідних мотивів;
- в) пізнання певних явищ, фактів;
- г) формування дієво-практичних навичок.

Форма проведення виховного заходу

(Реальний процес, пов'язаний з організацією виховної діяльності).

Приклад: *бесіда, круглий стіл, диспут, інформаційна година, інтелектуальна*

гра, турнір, усний журнал, родинне свято, виховна година, брейн-ринг, спортивне змагання, благодійні акції, аукціони, мандрівки тощо.

Вибір форми проведення залежить від змісту та спрямування виховних завдань, віку учнів, рівня їх виховання, особистого соціального досвіду;

Продовження додатку Г
особливостей дитячого колективу і його традицій; від технічних можливостей та рівня професіоналізму вчителя.

Засоби

Надбання матеріальної та духовної культури, що використовуються для вирішення виховної мети.

Місце проведення

Діяльнісна структура виховного заходу

Продумати, як найоптимальніше залучити вихованців до підготовки та проведення виховного заходу.

Подається список учасників з точним переліком доручень, ролей, дій, функцій.

Діяльність: фронтальна, групова, індивідуальна.

Види фронтальної діяльності: прослуховування вчителем, товаришами, перегляд кінофільму, переживання подій, осмислення отриманої інформації, участь у підготовці та проведенні виховного заходу.

Види групової діяльності: підготовка монтажу, ілюстративного матеріалу, оформлення місця проведення, збирання інформації.

Види індивідуальної діяльності: ролі, функції обговорення в класі з метою їх оптимізації.

План виховного заходу

1. Організаційний етап

а) розповідь, бесіда, емоційне стимулювання за допомогою створення виховних ситуацій.

2. Реалізаційний етап

а) розкриття мети та завдань заходу; спрямування учасників на роботу та пошук відповідей на питання;

б) використання методичних прийомів;

в) застосування тестів, анкет, відеосюжетів, ігрової діяльності.

3. Підсумковий етап

Продовження додатку Г

а) аналіз позитивних досягнень учнів;

б) прикінцеве слово вчителя;

в) ґрунтовність висновків, зроблених у ході заходу та по його завершенні.

Остання сторінка – використана література під час підготовки виховного заходу.

Додаток Д

ГЛУХІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

студентки ___ групи, _____ курсу,

_____ факультету
Глухівського національного педагогічного університету
імені Олександра Довженка

_____ (прізвище, ім'я, по-батькові)

про проходження навчально-педагогічної (безвідривної) практики

у _____

(назва закладу)

з _____ по _____ 20__ р.

Глухів 20__

ГЛУХІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

студентки ___ групи, _____ курсу,

_____ факультету
Глухівського національного педагогічного університету
імені Олександра Довженка

_____ (прізвище, ім'я, по-батькові)

про проходження технологічної практики

у _____

(назва закладу)

з _____ по _____ 20__ р.

Глухів 20__

*Схема звіту студента-практиканта***ЗВІТ**

студентки-практикантки

_____ групи, _____ курсу, _____ факультету
Глухівського національного педагогічного університету
імені Олександра Довженка

(прізвище, ім'я, по-батькові)

про проходження технологічної практики

у _____
(назва закладу)

з _____ по _____ 20____ р.

Керівник практики _____

Майстер виробничого навчання _____

*(Звіт пишеться відповідно до змісту діяльності студентів та
індивідуального плану роботи у довільній формі)*

(Титульна сторінка)

ДОКУМЕНТАЦІЯ

з технологічної практики

студентки _____ групи, _____ курсу,

_____ факультету

Глухівського національного педагогічного університету

імені Олександра Довженка

(прізвище, ім'я, по-батькові)

яка проходила технологічну практику

(назва закладу)

з _____ по _____ 20__ р.

Глухів 20__ рік.

Зразок оформлення щоденника психолого-педагогічних спостережень**Щоденник**

психолого-педагогічних спостережень
студента (ки) – практиканта (ки)

(прізвище, ім'я, по батькові)

групи __, курсу __, факультету технологічної і професійної освіти
Глухівського національного педагогічного університету

імені Олександра Довженка,

який (яка) проходив (ла) педагогічну практику навчально-залікову на
робочому місці майстра виробничого навчання

у групі _____, професія «_____»

ЗП(ПТ)О «_____»

(назва закладу)

з _____ по _____ 20__ року

Глухів 202__ рік

Продовження додатку К**Посторінковий опис щоденника психолого-педагогічного спостереження.****1 сторінка**

Директор навчального закладу

Заступники директора:

з навчально-виробничої роботи

з навчально-виховної роботи

методист

2 сторінка

Розклад занять і дзвоників

3 сторінка

Список учнів групи

4 сторінка

Список вчителів та майстрів виробничого навчання

Педагогічний аналіз

Дата	Характеристика-опис проведеної роботи	Зауваження, рекомендації
31.01.20_р. Середа	Сьогодні отримав консультацію від методиста до проведення уроку з дисципліни Необхідно до- опрацювати план-конспект з метою забезпечення активізації уваги учнів на уроці. Адже від цього буде залежати його ефективність. Також мною для вивчення шляхів упровадження в освітній процес педагогічних технологій було відвідано урок з виробничого навчання, який проводив студент-практикант По- доляка С. В. Під час обговорення уроку основним зауваженням було те, що він неправильно спланував час, відведений на виклад теоретичного матеріалу.	Важливість підтримання високого рівня дисципліни на уроках зі спецпредметів. Необхідність посилення підготовки до уроків з урахуванням обсягу навчальної інформації та добору методів.

Зразок оформлення індивідуального плану роботи студента

«Затверджую»:

Груповий керівник _____

«___» _____ 20__ р.

Індивідуальний план роботи студента

студента (ки) – практиканта (ки)

(прізвище, ім'я, по батькові)

групи __, курсу __, факультету технологічної і професійної освіти

Глухівського національного педагогічного університету

імені Олександра Довженка,

який (яка) проходив (ла) педагогічну практику навчально-залікову на

робочому місці майстра виробничого навчання

у групі _____, професія «_____»

ЗП(ПТ)О «_____»

(назва закладу)

з _____ по _____ 20__ року

Глухів 20__ рік.

Зразок оформлення титульного аркушу звіту студента**Звіт про роботу**

студента (ки) – практиканта (ки)

(прізвище, ім'я, по батькові)

групи __, курсу __, факультету технологічної і професійної освіти

Глухівського національного педагогічного університету

імені Олександра Довженка,

який (яка) проходив (ла) педагогічну практику навчально-залікову на

робочому місці майстра виробничого навчання

у групі _____, професія «_____»

ЗП(ПТ)О «_____»

(назва закладу)

з _____ по _____ 20__ року

Глухів 20__ рік.

Зразок оформлення титульного аркушу

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
 Глухівський національний педагогічний університет
 імені Олександра Довженка

Кафедра професійної освіти
 та комп'ютерних технологій

ДОКУМЕНТАЦІЯ

з педагогічної практики навчально-залікової
 на робочому місці майстра виробничого навчання
 студента (ки) _____ групи __ курсу
 факультету технологічної і професійної освіти
 Глухівського національного педагогічного університету
 імені Олександра Довженка

(прізвище, ім'я, по батькові)

Який (яка) проходив (ла) педагогічну практику
 у ЗП(ПТ)О «_____»

(назва закладу)

у групі _____

професія «_____»

з _____ по _____ 20__ р.

Груповий керівник: (прізвище, ініціали)

*Додаток П***Зразок орієнтовної схеми плану-конспекту заняття з виробничого навчання**

«Погоджено»

Заступник директора з НВР

«__» _____ 20__ р.

«Затверджено»

Майстер виробничого
навчання

«__» _____ 20__ р.

Методист

«__» _____ 20__ р.

План-конспект заняття з виробничого навчання

Група _____

Професія _____

Тема уроку _____

Мета: Навчальна: _____

Розвиваюча: _____

Виховна : _____

Дата проведення _____

Місце проведення: _____

Тип уроку

Вид уроку

Перелік практичних завдань

Матеріали та інструменти: _____

Дидактичні засоби: _____

Між предметні зв'язки: _____

Література: _____

_____ Оцінка

Глухів 20__ рік

*Продовження додатку П*План заняття

1. Організаційна частина.
2. Вступний інструктаж:
 - 2.1. мотивація діяльності;
 - 2.2. повідомлення теми і мети уроку;
 - 2.3. актуалізація теоретичних знань;
 - 2.4. демонстрація прийомів роботи (у сповільненому а потім у робочому темпі)
3. Самостійне виконання робочих завдань учнями (поточний інструктаж).
4. Заключний інструктаж.
5. Прибирання робочих місць.

Приклад аналізу уроку виробничого навчання.

Дата _____ Виробниче навчання _____
 Кількість учнів _____
 Наявність _____ Майстер в/н _____
 Курс, група _____
 Тема заняття:

Мета заняття:

Матеріально-технічне забезпечення заняття

I. Організаційна частина (до 5 хв.)

- перевірити присутність учнів;
- рапорт чергового;
- перевірка готовності учнів до уроку;
- з'ясування додаткових питань

II. Мотивація (5 хв.)

III. Вступний інструктаж (до 35 хв.)

- ознайомлення учнів з темою та метою уроку;
- повторення пройденого матеріалу.

- опрацювання теоретичної інформації з теми.

При вивченні технології операції:

Продовження додатку Р

-
-
-
- суть і зміст операції (прийомів)

 - аналіз навчально-технічної документації

 - демонстрування трудових рухів і прийомів виконання операцій майстром виробничого навчання

 - закріплення робочих прийомів учнями (1-2 особи)

 - дотримання правил безпеки праці

 - аналіз можливих помилок та шляхи їх попередження

 - способи самоконтролю при виконанні операції

 - економічні питання в роботі учнів, питання енергозбереження

 - критерії оцінювання

Самостійна робота учнів і поточний інструктаж (до 4 гол.45хв.)

- перевірити організацію робочих місць учнів
- обхід робочих місць з метою:
 - а) перевірки дотримання охорони праці та правил безпеки;
 - б) перевірки правильності виконання вправ;

- в) індивідуальний інструктаж учнів;
- г) перевірка та приймання виконаних робіт;

Продовження додатку Р

- д) оцінка якості, перевірка виконаних завдань, самоаналіз.

IV. Прибирання учнями робочих місць. (до 15хв.)

V. Заключний інструктаж. (до 15хв.)

- підсумки дотримання правил техніки безпеки;
- перевірки правильності виконання завдань;
- індивідуальний інструктаж учнів;
- перевірка та приймання виконаних робіт;
- оцінка якості, перевірка виконання завдань, самоаналіз

Ознайомлення з темою наступного уроку

Повідомлення домашнього завдання

Орієнтовна схема психолого-педагогічної характеристики особистості учня

I. Загальні відомості про сім'ю учня

1. Прізвище, ім'я учня, вік.
2. Структура сім'ї (повна, неповна).
3. Склад сім'ї, вік батьків, фах, освіта.

(Описати, як впливають (впливали) на розвиток учня й становлення його характеру, формування особистості (структура сім'ї, вік, фах та освіта батьків, якщо є брати й сестри, то зазначте їх вплив).

II. Загальний розвиток, обізнаність

1. Інформованість у різних галузях знань (Наведіть приклад).
2. Джерела отримання інформації:
 - а) школа;
 - б) сім'я;
 - в) позашкільні заклади;
 - г) самоосвіта.
3. Новоутворення вікового періоду (наявність, ступінь розвитку).

III. Пізнавальні процеси

1. Особливості пам'яті (хороша, середня, погана). Наведіть приклад, у чому це виявляється, або доведіть емпіричним шляхом.

2. Мислення (який вид мислення є провідним; які форми та операції мислення актуалізуються під час вирішення різних завдань). Наведіть приклад, у чому це виявляється, або доведіть емпіричним шляхом.

IV. Емоційно-вольова спрямованість

1. Вимогливість, цілеспрямованість, критичність. Схильність до навіювання, страху. Навести приклад.

2. Емоційність та її вплив на створення позитивного (негативного) фону в групі. Навести приклад.

У. Особистісний розвиток

1. Самооцінка та її вплив на міжособистісні відносини із членами групи, мікрогрупи.

2. Особистість і прояви групового тиску. Конформність (неконформність), референтність (нереферентність).

3. Інтереси, ціннісні орієнтації в системі соціальної спрямованості класу.

4. Соціальні очікування групи від особистості:

а) ступінь прояву симпатії (антипатії) до дитини;

б) чи має стійких друзів, чи обмежується ця дружба групою, чи виходить за її межі;

в) чи має авторитет;

г) прояви конфліктності, компромісу (описати 1–2 ситуації).

5. Організаторські можливості учня:

а) ступінь прояву рис виконавця та керівника;

б) тактовність.

6. Ступінь самоконтролю дитини. Рівень її моральної вихованості в системі соціальної спрямованості класу (запропоновані пункти проілюструвати прикладами або довести емпіричним шляхом).

Висновки, рекомендації

У висновках стисло викладаєте основні особливості особистості учня, визначені в результаті спостережень і дослідження в цілому. Рекомендації мають бути конкретними, придатними для застосування педагогом на практиці з метою корекції з'ясованих поведінкових відхилень, недоліків характеру учня тощо.

Зразок оформлення щоденника психолого-педагогічних спостережень**Щоденник**

психолого-педагогічних спостережень
студента (ки) – практиканта (ки)

(прізвище, ім'я, по батькові)

групи __, курсу __, факультету технологічної і професійної освіти
Глухівського національного педагогічного університету

імені Олександра Довженка,

який (яка) проходив (ла) педагогічну практику навчально-залікову на
робочому місці педагога професійного навчання

у групі _____, професія «_____»

ЗП(ПТ)О «_____»

(назва закладу)

з _____ по _____ 20__ року

Глухів 202__ рік

Продовження додатку Т**Посторінковий опис щоденника психолого-педагогічного спостереження.****1 сторінка**

Директор навчального закладу

Заступники директора:

з навчально-виробничої роботи

з навчально-виховної роботи

методист

2 сторінка

Розклад занять і дзвоників

3 сторінка

Список учнів групи

4 сторінка

Список вчителів та майстрів виробничого навчання

*Продовження додатку Т***Педагогічний аналіз**

Дата	Характеристика-опис проведеної роботи	Зауваження, рекомендації
31.01.20_р. Середа	Сьогодні отримав консультацію від методиста до проведення уроку з дисципліни Необхідно доопрацювати план-конспект з метою забезпечення активізації уваги учнів на уроці. Адже від цього буде залежати його ефективність. Також мною для вивчення шляхів упровадження в освітній процес педагогічних технологій було відвідано урок з виробничого навчання, який проводив студент-практикант По-доляка С. В. Під час обговорення уроку основним зауваженням було те, що він неправильно спланував час, відведений на виклад теоретичного матеріалу.	Важливість підтримання високого рівня дисципліни на уроках зі спецпредметів. Необхідність посилення підготовки до уроків з урахуванням обсягу навчальної інформації та добору методів.

Зразок оформлення індивідуального плану роботи студента

«Затверджую»:

Груповий керівник _____

«___» _____ 20__ р.

Індивідуальний план роботи студента

студента (ки) – практиканта (ки)

(прізвище, ім'я, по батькові)

групи __, курсу __, факультету технологічної і професійної освіти

Глухівського національного педагогічного університету

імені Олександра Довженка,

який (яка) проходив (ла) педагогічну практику навчально-залікову на

робочому місці педагога професійного навчання

у групі _____, професія «_____»

ЗП(ПТ)О «_____»

(назва закладу)

з _____ по _____ 20__ року

Глухів 20__ рік.

Зразок оформлення титульного аркушу звіту студента**Звіт про роботу**

студента (ки) – практиканта (ки)

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

групи __, курсу __, факультету технологічної і професійної освіти

Глухівського національного педагогічного університету

імені Олександра Довженка,

який (яка) проходив (ла) педагогічну практику навчально-залікову на

робочому місці педагога професійного навчання

у групі _____, професія «_____»

ЗП(ПТ)О «_____»

(назва закладу)

з _____ по _____ 20__ року

Глухів 20__ рік.

Зразок орієнтовної схеми плану-конспекту заняття з

«Погоджено»

Заступник директора з НВР

«__» _____ 20__ р.

«Затверджено»

Викладач спецтехнологій

«__» _____ 20__ р.

Методист

«__» _____ 20__ р.

План-конспект

уроку із спецдисципліни _____

в _____ групі _____

проведеного студентом-практикантом _____

курсу _____ групи _____ факультету _____

Дата _____

Тема: _____

Мета: 1) навчальна _____

2) виховна _____

3) розвиваюча _____

4) профорієнтаційна _____

Дидактичні засоби _____

Матеріально-технічне оснащення _____

Об'єкт вивчення _____

Основні поняття, терміни, розумові дії _____

Література _____

Тип уроку і методи його проведення (форми організації пізнавальної діяльності) _____

Час проведення _____

План уроку:

№ п/п	Етапи уроку	Час, хв	Організаційно методичні вказівки
1.	Організаційна частина		
2.	Перевірка домашнього завдання		
3.	Оголошення теми і мети уроку		

4.	Вивчення нового матеріалу		
5.	Закріплення нових знань		
6.	Підведення підсумків		
7.	Домашнє завдання		
	Разом	...	

Викладач: _____

Студент-практикант:

Зразок оформлення титульного аркушу

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка

Кафедра професійної освіти
та комп'ютерних технологій

ДОКУМЕНТАЦІЯ

з навчально-залікової педагогічної практики
на робочому місці педагога професійного навчання
студента (ки) _____ групи __ курсу
факультету технологічної і професійної освіти
Глухівського національного педагогічного університету
імені Олександра Довженка

(прізвище, ім'я, по батькові)

Який (яка) проходив (ла) педагогічну практику
у ЗП(ПТ)О « _____ »

(назва закладу)

у групі _____

професія « _____ »

з _____ по _____ 20__ р.

Груповий керівник: (прізвище, ініціали)